

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

V. évfolyam,
240. (1057.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2459 ▼
1 amerikai dollár	2,9180 ▼
100 magyar forint	1,5330 ▼

Gazdaság

6

IMF: vizlát 2010-ben

Januárban újra Bukarestbe látogat a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttsége, és várhatóan februárban megérkezik a következő hitelrészlet is – nyilatkozta távozása előtt tegnap Jeffrey Franks, az IMF delegációvezetője.

Kultúra

8

Variációk az ünnepre

Táncsal, zenével, képzőművészeti kiállításokkal, a hagyományok felelevenítésével készítik elő a kulturális intézmények az ünnepet. Összeállításunkban a kolozsvári évzáró karácsonyi táncház hangulatát, a budapesti Magyar Mezőgazdasági Múzeum *Betlehemi jászol* című kiállításának meghittségét és a szatmárnémetiek hagyományélesztő lelkeségét mutatjuk be.

Média

9

Mentőöv a kisebbségeknek

Kállai Ernő kisebbségi ombudsman és Szili Katalin volt házelnök közbelépésére volt szükség Magyarországon ahhoz, hogy megakadályozzák az *Magyar Televízió* vezetésének legújabb intézkedését, mely 2010. január 1-jétől nemzetiségi műsorok készítésének befagyasztását rendelte el.

Vezércikk

3

Idő, idők

A rövidesen egykamarássá, saját csontvázává karcsúsodó Tisztelt Ház jövője megpecsételődtött, a kormány, a fegyveres erők, a titkosszolgálatok után Traian

Bogdán Tibor

Băsescu a parlamentre is rátette a kezét, az RMDSZ honatyáival és a pártjaik elárulása után a demokrata-liberálisok mellett felsorakozó „függetlenekkel” sikerül szavatolnia az elnöki párt főlényét. ▶

Disznóvágás: kiszűrnak az EU-s szabályozással

Sokan feleslegesnek tartják az állat kábítását. Szerintük ha a mészáros tudja a dolgát, akkor az állat nem szenved, hamar kimúlik

Fotó: Antal Erika

Vége felé közeledik a disznóvágás szezonja, sajátosan alakul az ideji mérleg. A fiatalok unják a disznótartást és feldolgozást, inkább a boltból vásárolják az ünnepi asztalra valót, az idősebbek viszont ragaszkodnak még a tradicionális otthoni ízekhez. A hagyományörzők olyannyira bíznak a bevált módszerekben, hogy a kilátásba helyezett büntetések ellenére sem bódítják az uniós előírásoknak megfelelően levágás előtt a sertést. **7. oldal ▶**

Obama üzent Tőkés Lászlónak

ÜMSZ

▶ Megkapta a legmagasabb román állami kitüntetést, a Románia Csillaga érdemrendet kedden este Tőkés László. A Traian Băsescu államfő által adományozott elismerést a temesvári emlékvé alkalmából rendezett galáest keretében adta át a temesvári forradalom főszereplőjének Eckstein-Kovács Péter, az államfő kisebbségi ügyekért felelős tanácsadója. Barack Obama külön üdvözlésben köszöntötte Tőkés Lászlót és a temesvári események résztvevőit. **2. oldal ▶**

Emil Boc, az elpusztíthatatlan

▶ Minden valószínűség szerint Emil Bocot bízza meg ma reggel tíz órakor Traian Băsescu kormányalakítással azt követően, hogy tegnap délután egyeztetett a parlamenti frakciókkal. **3. oldal ▶**

Államfő és pártja. Băsescu a PD-L-seket vezető Bockal paroláz

Fotó: Agerpres

Hóba fulladt az ország

▶ Több tíz kilométeres sorok az autóutakon, tömeges balesetek, megbénult vasúthálózat, többórás áramkimaradás jellemezte az ideji tél első igazi havas napját. A 24 órás havazás felkészületlenül érte az országot, annak ellenére, hogy a meteorológiai szolgálat már a hét elején jelezte, rendkívüli időre kell számítani. Kovászna megyében éjjeli menedékhelyeket nyitottak a bajba jutott utasoknak. A szállításiügyi miniszter azonnali hatállyal felfüggesztette a kialakult helyzet miatt a Nemzeti Vasúttársaság több igazgatójának. **7. oldal ▶**

HIRDETÉS

új magyar szó NYEREMÉNYAKCIÓ - 2010

További nyereményeink: 2 x 2 személyes hétvégi üdülés a székelyudvarhelyi Gondúzói szállodában, illetve a gyimesközéplaki Fatányéros Panzióban; 10, egyenként 100 lejes könyvcsomag, 25 egyéves előfizetés az Új Magyar Szóra. Részletek a 9. oldalon

FŐNYEREMÉNY:
EGY FUJITSU MÁRKÁJÚ
LAPTOPI

Fizessen elő és nyerjen!

Boc kudarcos kormányprojektjei

Kevés olyan kormánya volt a rendszerváltás után Romániának, amely annyira jeleskedett volna populista intézkedések, kudarcos programok tekintetében, mint a Boc-kabinet.

B. T.

▶ A demokrata-liberális Emil Boc miniszterelnökként képtelenebbnél képtelenebb ígéreteket tett, amelyeket következképpen minden esetben kénytelen volt megszegni. Az egyik legnagyobb társadalmi és politikai visszhangot/feszültséget kiváltó választási ígérete a pedagógusok, majd nyomukban a közalkalmazottak béreinek 50 százalékos emelése volt.

A romba dőlt első ház

Emil Boc kormánya a legalábbis kétes értékű programok meghirdetésében sem szűkölködött. Ilyen projektje volt az Első ház program, amelynek lényege szerint természetes személyek kedvező kamatfelvételekkel folyósított, államilag garantált kölcsönt vehetnek fel lakásépítésre/vásárlásra, könnyítve az otthonalapítás gondjain.

A kölcsönt folyósító bankok, amint az várható volt, nem túlzottan lelkesedtek a projektért, a program azonban beindult, de úgy tűnik, meg is feneklett. A kormány által garanciaként felajánlott egy milliárd euróból eddig csak 320 milliót sikerült lekötöni.

A program nem volt sikeres másik célját, az építőipar fellendítését illetően sem: a kezdeményezés nyomán a tavaly épült házaknak csupán 28 százaléka talált vevőre, az újonnan épült lakások részaránya pedig alig 5 százalék. Az Első ház program tehát nem járult hozzá sem a gazdaság, még kevésbé az építkezési szektor föllendítéséhez, jelenleg már alig érkezik a bankokhoz olyan igénylés, amelynek benyújtói a fizetőképesség szempontjából megfelelnek a pénzügyi követelményeknek. Roxana Andrei ingatlanügyi szakértő szerint a jelenlegi válság körülményei között, amikor sokan maradnak munka nél-

kül, mások állása pedig bizonytalanná válik, igen meggyérült az a réteg, amely bármely kölcsönfelvételt megengedhet magának.

A kormány pedig – mintha csak saját programja ellen dolgozna – az amúgy is nyomasztó bürokráciát tovább fokozza. Az Első ház projekt keretében kölcsönt felvett személyeknek újabbban időszűrítienük kell saját felelősségre adott nyilatkozataikat, miszerint az idén június 4-én elfogadott, idevágó sürgősségi kormányrendelet megjeleése után nem vásároltak maguknak lakást.

Silót, traktort tessék!

Az Első ház program után a Boc-kormány mintha vérszemét kapott volna: nem sokkal később meghirdette az Első siló nevet viselő projektet is. Lényege az, hogy a mezőgazdasági termelők terményeikkel garantálhatnák a bankhitelekért. Mivel a kisgazdák semmiképpen sem tudták értékesíteni a bankoknál a gabonák tárolása nyomán kapott bizonylataikat, amelyeket a bankok határozottan visszautasítottak, a Falusi Hitelgarancia-alap (FGCR) a helyzetet menten-

dő, együttműködési megállapodást írt alá a CEC-vel, annak reményében, hogy ezzel megkönnyíti a falusi gazdák meghitelezését. Elvileg a falusi gazdák az e célra jóváhagyott silókban tárolható gabona fejében a FGCR által szavatolt, államilag garantált bankkölcsönt kaphatnák az őszi munkák elvégzésére. A célra jóváhagyott 42 millió lej elvileg aligha bizonyulna elégségesnek, gyakorlatilag azonban még sok is lesz, mivel a falusi kisgazdák idegenkednek a bürokratikus eljárástól.

Ugyancsak pénzhány miatt feneklett meg a szintén a falusi termelők megsegítésére kitalált Első traktor program is. A régi, elavult erőgépek beszoállítását után járó 17 ezer lej azonban túlságosan is kevés új, nagyobb teljesítményű traktorok megvásárlására – állítják egybehangzóan mezőgazdasági termelők és traktorgyártók. Ez a 17 ezer lej is csak abban az esetben jár a beszoállításra, ha az összeg nem haladja meg a megvásárlandó traktor árának 50 százalékát. A program azt sem teszi lehetővé, hogy falusi kisgazdák egy csoportjának összefogása nyomán

több régi traktort kínálhasanak fel egy új megvásárlása fejében, az elképzelt nyomán tehát aligha válhat valóra a mezőgazdasági géppark gyökeres felújítása. Mezőgazdasági szakértők szerint a hatékony mezőgazdasági termelés érdekében nagyteljesítményű, legalább 300 lóerős traktorokra van szükség, ezek ára pedig 120 ezer euró körül van.

Kudarcos volt idén a Tragacs elnevezésű kormányprogram is: a kormány terve szerint 60 ezer régi, szennyező autót kellett volna kivonni a forgalomból, elképzeltét viszont alig több, mint 50 százalékban tudta csak megvalósítani, jöllehet a projekt a Boc-kabinet előtti időkben jól működött.

További képtelenségek

További képtelen programokban pedig aligha szűkölködik majd az ország, ha az előzőhöz hasonló kormány kap majd megbízást. A villamos háztartási gépek gyártói és forgalmazói már javaslatot tettek a Boc-kabinetnek arra vonatkozóan, hogy ezeknek a be-

rendezéseknek az esetében is dolgozzanak ki első hűtő, első mosógép stb. programot. Elképzeltük szerint ezek árát beszámíthatnák az első ház program keretében felvállalt, lakásonkénti 60 ezer eurós állami garanciába. Korábban maga a kormány is foglalkozott a gondolattal, hogy a nagy áramfogyasztású háztartási gépeket korszerűbbre cserélő vásárló 50 eurós állami támogatást kapjon minden újonnan megvásárolt berendezésért – de ebből sem lett semmi.

Kevesen tudják, de a hőszigetelő ablakokat gyártó cégek képviselői is előálltak a maguk javaslatával. Régi ablak elnevezésű programjukban azt ajánlották a kormánynak, hogy állami támogatást nyújtson az ilyen ablakokat beszerelő személyeknek. Az iparág képviselői úgy vélték, ez kötelessége lenne a kormánynak, mivel a hőszigetelő ablakok forgalmának 45 százalékos megcsappanása nem csupán a válságnak tudható be, hanem annak is, hogy a kabinet miközben hatalmas reklámmot csapott hőszigetelési programjának, valójában semmilyen konkrét intézkedést nem tett e tekintetben. ◀

Hogyan alakult újra az MSZMP?

Húsz évvel ezelőtt, 1989. december 17-én hívták össze újból a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) XIV. kongresszusát, mivel az október elején hasonló elnevezéssel lefolytatott tanácskozás a Magyar Szocialista Párt megalakításával végződött.

MTI

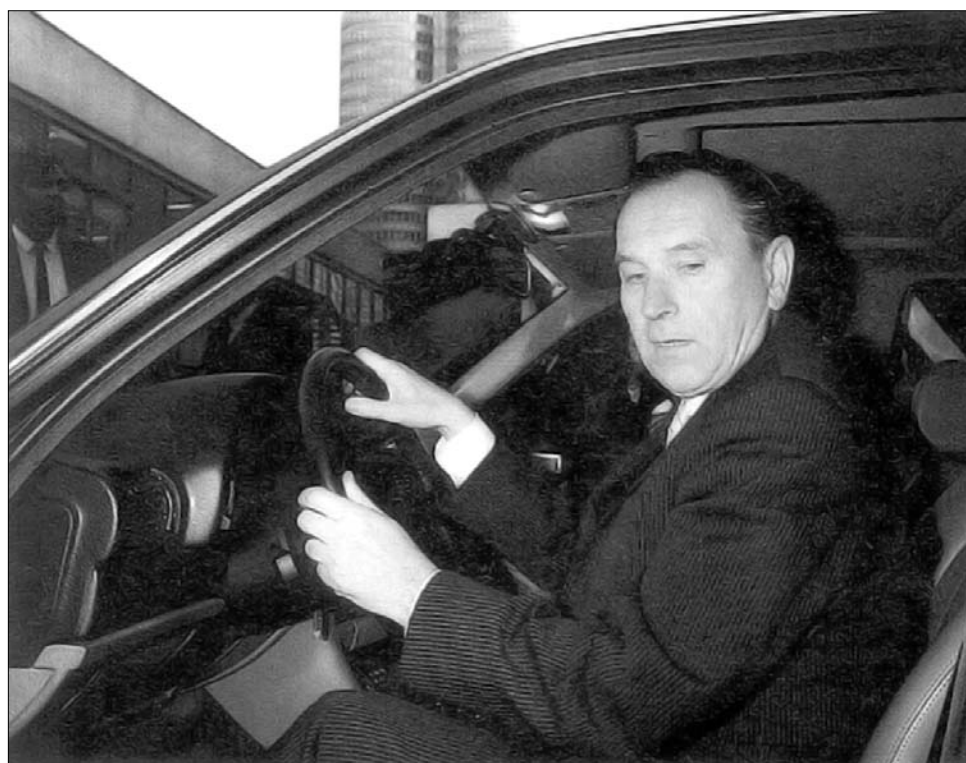
▶ A XIV. MSZMP-kongresszus összehívásának célja nyilvánvaló volt: az 1956 novemberében alakult MSZMP alapján, azt megújítva szervezetbe tömöríteni a hagyományos, szocialista-kommunista eszmékhez ragaszkodó tagságot.

Reformellenzők pártja

1988–89-ben Magyarországon egymás után jelentek meg az újabb és újabb társadalmi-politikai tömörülések, amelyek eltérő politikai-ideológiai beállítottságuk ellenére egy dologban megegyeztek: megszüntetni az állampárt hatalmi monopóliumát. A reformerök az MSZMP-ben is egyre hevesebben követelték a megújulást. Az áttörés 1989. október 7-én, az MSZMP XIV. kongresszusán következett be. A többségükben reformelkötelezett küldöttek 1202 igen szavazattal, 159 nem és 38 tartózkodás mellett úgy döntöttek, hogy az MSZMP-ből létrehozzák a Magyar Szocialista

Pártot, az átalakulással együtt vállalva a folyamatosságot. Többen azonban, így Grósz Károly főtitkár is, jelezték: nem kívánnak az MSZMP-hez csatlakozni, amivel sajátos helyzet állt elő. Az MSZMP formálisan nem szűnt meg, hanem átalakult, mivel a kongresszusi szavazás nevében és programjában új párttá változtatta, ellenben az ezt nem vállalók ragaszkodtak addigi szervezetükhöz, nevével-szemléiségével egyetemben.

Alig egy héttel az MSZMP megalakulása után, október 16-án Budapesten létrejött az újjászerveződő MSZMP ideiglenes ügyvezető testülete, Puja Frigyes egykori külügyminiszter elnökletével. November 7-én a különböző szerveződések képviselői, köztük Grósz Károly, Berecz János, Ribánszki Róbert, abban állapodtak meg, hogy december 17-re összehívják az MSZMP XIV. kongresszusát. November 17-én Grósz Károly lakásán megalakult az MSZMP kongresszusi előkészítő bizottsága, amelynek elnöke Grósz

Az új MSZMP „kovácsa”, Grósz Károly – amikor még kezében volt a kormány

Fotó: archív

Károly, tagjai Ribánszki Róbert, Puja Frigyes, Udvarhelyi László és Berecz János lett, Thürmer Gyula vezetésével felállt a kongresszusi előkészítő iroda.

Több tízezer támogató?

1989. december 17-én a tagságot képviselő több mint 800 küldött részvételével az Építők Székházában összeült az MSZMP XIV. kongresszusa, a megnyitó beszédet Marosán György tartotta. A résztvevők vállalták a régi

MSZMP irányvonalát, a kongresszus számozása is ezt a folytonosságot kívánta alátámasztani. Előadói beszédében Grósz elmondta: meghaladja a 65 ezret azok száma, akik aláírásukkal bizonyították, hogy ragaszkodnak az MSZMP-hez, s több tízezer kollektív listán jelezték e szándékukat. Úgy vélekedett, hogy a hosszabb idő óta szervezkedő frakciós erők a párttagság megkérdése nélkül, antidemokratikus módon, a szabályosan megválasztott küldötteket félrevezetve megváltoztatták a párt

jellegét és nevét, szétverték országos vezetését.

A kongresszuson hosszas vita után elfogadták a szervezeti szabályzatot, de a programnyilatkozatot csak az 1990. januári újabb kongresszusi fordulón véglegesítették. Szemléiségét tekintve az MSZMP olyan marxista politikai pártként határozta meg magát, amely „...magának vallja a magyar nép haladó történelmi vívmányait, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalmal időtálló értékeit, a kommunista és a baloldali szoci-

aldemokrata hagyományok folytatója. Része a nemzetközi munkásmozgalmnak, együttműködik a kommunista, baloldali szociáldemokrata és más haladó pártokkal.” A XIV. kongresszus a fiatalítás jegyében a 36 éves Thürmer Gyulát, Grósz egykori külpolitikai tanácsadóját választotta meg elnöké, aki azóta is a párt élén áll.

Állami támogatás nélkül

Az 1990. évi parlamenti választásokon a megújult MSZMP 3,68 százalékot szerzett, nem érte el a négy százalékos parlamentbe jutási küszöböt. A később 5 százalékra felemelt határt a pártnak egyetlen további parlamenti választáson sem sikerült átlépnie.

Az MSZMP 1993-ban Munkáspártra, 2005 decemberében Magyar Kommunista Munkáspártra (MKMP) változtatta nevét. 1999-ben létrehozta ifjúsági szervezetét is, a Baloldali Frontot. 2006-ban kivált a belső ellenzék, s megalakította a Magyarországi Munkáspárt 2006 nevű pártot. A szakadás meggyengítette az MKMP-t: a tagság egyharmada kilépett, sok helyen felbomlottak az alapszervezetek, a legutóbbi, 2006-os országgyűlési választáson kapott 0,41 százalékkal a párt az állami támogatáshoz szükséges egy százalékot sem tudta elérni. ◀

Lap-top

A nap címe. A tél olyan mint télen, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. A cím arra az alapigazságra utal, amellyel évről évre szembesülnek a hatóságok, s amely így december közepe tájékán kedvenc témája a hazai sajtónak. A tél beköszöntéről szóló összes tegnapi laptudósítás arról szól, hogy a meteorológiai szolgálat már kedden figyelmeztetett a várható kiadós havazásra, az önkormányzatokat, illetékes intézményeket mégis felkészületlenül érte a hó: lebénytak a települések, járhatatlanok voltak az utak. Mindazonáltal az *Evenimentul zilei* szerint nemcsak a hatóságok tehetők felelőssé a közlekedési káoszért, hanem azok az autósok is, akik nyári gumibroncsokkal, hóláncok nélkül keltek útra. „Más országokban elkobozzák ezeket a járműveket, mi pedig még csak meg sem bírsághatjuk azokat, akik fél méteres hóban is nyári gumikkal hajtanak” – panasolta a lapnak egy rendőr.

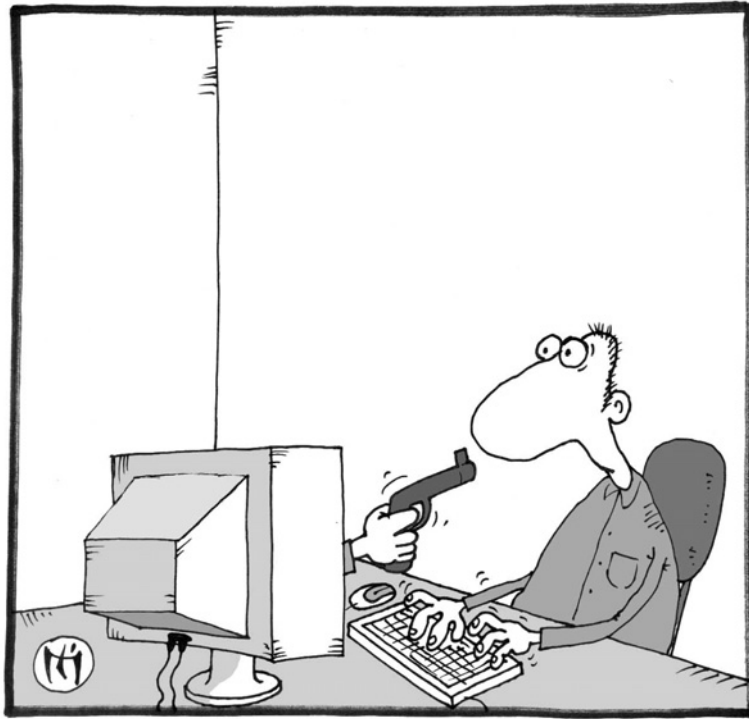
Diaconescu, az új Geoană? Abroncsce-rére van szükségük a szociáldemokratáknak is, ha a PSD meg akar kapaszkodni azon a csúszós politikai lejtőn, amelyen december 6-a után elindult. A választási vereségébe után láthatóan megtört, szó szerint megöregedett Mircea Geoană távozását egyre többen követelik a pártjában, ismert ellenlábasai (Miron Mitrea) és jó nevű egykori támogatói (Ioan Rus) egyaránt. Utódjaként az *Evenimentul zilei* szerint a leggyakrabban Cristian Diaconescut emlegetik; a párt szóvivőjét tolná előtérbe a már említett Mitrea és Rus is. Csakhogy „Cristivel” talán épp az a legnagyobb gond, hogy profilja kísértetiesen hasonlít a négy évvel ezelőtti Geoanáéhoz: megnyerő diplomamatosoly, feddhetetlen múlt, koherens beszéd. A PSD reformjához egy Viorel Hrebenciuc kaliberű politikus kellene, akinek éppen Hrebenciuc eltávolításával kéne elkezdenie a munkát.

Pleşu. „Nem természetes, hogy a politika uralja mindennapi elfoglaltságainkat. A politikához kötődik minden lelkesedésünk és gyűlöletünk. Van-e ennek ellenszere?” – kérdi Andrei Pleşu az *Adevărulban*.

Minden napra egy mondás

„Mindenki tudja, hogy bizonyos dolgokat nem lehet megvalósítani, mignem jön valaki, aki erről nem tud, és megvalósítja.”
Albert Einstein

Internetes hozzászólás

Horváth István

Problematikusság

SZELLEMI DÍZÉS

A krízis az ember társadalmi, szellemi életének zavarossá, illetve problematikusává vált struktúrája. Tárgyi oldalról a megoldhatatlansági jelleg, alanyi oldalról a krízis-tudat jellemzők lényegesen. Krízistudat: a válság jelenségének megoldhatatlansága egzisztenciális, a totális emberi létet érintő súlyának élménye, amelyet a bizonytalanság – és a végzettség érzése kísér. A krízis-jelenség magában rejtheti a normális állapothoz való fordulat előfeltételét.

A megoldhatatlanság a világ sajátos, eddig figyelemre nem méltatott struktúrája. Figyelemre azért nem méltatták, mert nem ismerték. Nem ismerhették, mert a mi időnk vetette fel. E struktúra egyrészt a problémáknak olyan módon való összefüggés, hogy azok szét nem szedhetők és meg nem oldhatók, másrészt a problémáknak végső határhelyzete.

Friedrich Nietzsche a meg nem oldható problémastruktúra jelzésére a „kérdésszerű” (fragwürdig) kifejezést használta. (...) E megjelölések azt kívánják mondani, hogy ha a válság valamely területen feltűnik, bizonyos idő múlva látszólag szem elől elvész, de tulajdonképpen csak vagy más területre csap át, vagy mint rejtett potencia, jobban mondva, mint burkolt depotenciáló erő működik tovább. Sorokin azt mondja, hogy: hol itt, hol ott mutatkozik meg, ma ilyen, holnap olyan formában. Az egyik évben Amerikában mint a dollár válsága tűnik fel, de ez kiterjed Angliára, sőt egyéb államokra, és azokat magával sodorja.

Hamvas Béla: A világválság

Mitől vöröslő bankók?

Vegyük át röviden a Kim-rezsim indukálta legfrissebb észak-koreai nukleáris krízist: 2006 végén földalatti robbantást hajtanak végre, a következő év elején beleegyeznek fő reaktoruk lezárásába, ami júniusban be is következik. 2008-ban némileg valla-nak nukleáris képességeikről, amit Washington a terrorizmusbarát államok listájáról való levétellel honorál. Még évvége előtt lassul a leszerelés, hisz elmaradnak az amerikai energetikai segélyek, így tán nem csoda, hogy 2009 áprilisában fegyverszerű rakétával kísérletezzenek, s ezt májusban újabb teszt követi. Ennek a jobbjára USA, Dél-Korea, illetve Japán ellenes fellobbanásnak valószínűleg a phen-jani vörös jogar és országalma örökési kérdése, s a járulékos, vezetői bizonytalankodó hangulat is okozója. Szerencse, hogy minden eddigi atomfegy-verkezésnek csak elrettentő hatása volt (kivéve az 1945-ös amerikai bombázásokat), de a nukleáris potenciál régió rémisztgető ereje ismert. Ez lehet Phenjan egyik motivációja, amely magyarázatként beadható a nyomorgó, de állig felfegyverzett orszá-g lakosainak is. Egyúttal, pszichológiai támasza annak a rezsimnek, amely megtorol minden egyéni, magánvállalkozási, túlélési próbálkozást, úgy kezelve ezeket, mint a nyugat véstes majmolását. Az élesztgetett washingtoni, kínai, koreai egyeztetések közé tartozik Stephen Bosworth amerikai nukleáris-megbízott látogatása is, amely rá kéne vegye Phenjant a félsziget nukleáris leszereléséhez való csatlakozásra. A háztűznéző hatását a cinkelt kártyákkal játszó Koreát ismerve sajnos nem lehet túl komolyan venni, van azonban egy ennél sokkal érdekesebb, bomlasztó fejlemény is. A Kim-uralom sújtotta és a múlt század kilencvenes éveitől szűkített, nemzetközi segélyekből tengődő Koreában talán 2002 környéke volt reménykeltő, a maga kérészerűletű kiszáradkodói, belső szabadpiacos NEP-időszakával. Ennek eltűnével újraindították a központosított, kollektívizáló élelmiszer ellátási rendszert, de a rurális közösségek ellenálltak. Ezt reményteleníti el a mostani, hivatalosan inflációromboló, de tulajdonképpen külföldi valuta ellenes fizetőszköz-átcímletezés. A régi pénzek 100/1 arányban való beváltása, a legtöbb 150 eurós nagyságrendű tartalékolhatóság, az ezen felüli összegek kényszer-befizettetése egy állami CEC-szerűségbe, és a bankjegyek 10/1 arányos átvétele égbeszökő nyomorral jár. Tán az éhség törné végre egy olyan rendszer nyakát, amelytől már a történelmi kommunista rezsimnek is megfordulnak sírjukban? Vagy mi kell még a bukáshoz?

Ady András

Orosz rulett?

A koppenhági híreket hallgatva az ember nosztalgiaival gondol a régi szép időkre, amikor még a klímaválsággal kapcsolatos félelmeket a magabiztos és önmagát tévedhetetlennek képzelő tudomány nevében áltudományos ostobaságoknak lehetett minősíteni. Mára már a tudomány korlátlan lehetőségeiben vakon megbízó tudósoknak is el kell ismerniük, hogy vannak kockázatok. Mert be lehet ugyan bizonyítani, hogy – már az emberiség ismert történetében is – számosan olyan korszak volt, amikor az éghajlat jelentősen lehűlt vagy felmelegedett. Az azonban, hogy egyidejűleg ennyi tényező hasson a viszonylag gyors klímaváltozás irányába, még bizonyosan nem fordulhatott elő.

S egyszerűen azért, mert a földi ökoszisztéma gyakorlatilag önmagát vezérelhette. A negatív visszacsatolások mindig lehetőséget teremtettek arra, hogy a rendszer spontán módon visszaterjen az egyensúlyi állapotokhoz. Napjainkra ez gyakor-

latilag lehetetlenné vált, hiszen az ember olyan mértékben befolyásolja az ökoszisztéma állapotát, hogy azt a rendszer – ha semmi nem változik – saját eszközeivel csak akkor lesz képes ellensúlyozni, ha a zavaró tényezőt, mármint bennünket, embereket kiküszöböli. Az ipari civilizáció ugyanis néhány évtized alatt (gyakorlatilag a gőzgép felfedezése óta) évmilliók, sőt milliárdok során végbement folyamatokat fordított a visszajukra. Mára sajnos az is bebizonyosodott, hogy a tudomány csak rendkívül szűk keretek közt képes biztos ismereteket nyújtani. Hosszabb távon vagy a nagyléptékű, s következként követheetlenül bonyolult rendszerek vonatkozásában, csak jelentős bizonytalansággal fogalmazhatóak meg prognózisok.

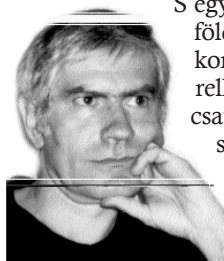
Így aztán a klímaválság lehetséges következményeire figyelmeztető tudósok ugyanúgy csak kisebb-nagyobb valószínűséggel fogalmazhatják meg feltevéseiket, mint ellenfeleik. Továbbra sem zárható ki, hogy a katasztrófális következmények valószínűsége nem túlságosan nagy. Csakhogy az emberiségre

vonatkoztatva a valószínűségeknek egészen más a súlyuk, mint az egyénekre vonatkoztatva. Annak a valószínűsége, hogy holnap elüt bennünket a vonat vagy az autó, fejünkre hull egy cserép, megcsúszunk és kitérjük a nyakunk, kiderül, hogy rákosak vagyunk, vagy az infarktus dönt az ágyba viszonylag kicsiny, de korántsem nulla. Ennek ellenére mindannyian vidáman éldelegélünk, kime-részkedünk az utcára, ki-ülünk az erkélyre, öntjük magunkba a szeszt, van,

aki még a cigarettáját is elszívja (nem egyszer füvel tömve). Azaz folyamatosan kockáztatunk. Az emberiség sorsával azonban nincs jogunk játszani. Márpedig számos jel utal arra, hogy a folyamatok kiszaladhatnak ellenőrzésünk alól. Ha a rendszer a negatív visszacsatolásokra nem képes spontán módon reagálni, azok helyét a pozitív visszacsatolás veheti át. Azaz az összeomlás visszafordíthatatlanná, szakszóval öngerjesztővé válik. Ahhoz, hogy ezt elkerülhessük, nekünk embereknek kéne kiiktatnunk az okokat, a fogyasztás szakadatlan növelésére alapozott

gazdaságfilozófiát, a környezetrombolást. Csakhogy az elmúlt két évszázadban mindinkább individualizmusra szocializált ember természetesen gondol arra, hogy miért éppen én, miért nem a másik? S az egyéni önzés logikája elől a közösségek sem képesek kitérni. A fejlett államok politikusai úgy érzik, hogy a fejlődő országoknak is be kell látniuk, nem szakíthatnak egyik napról a másikra azzal az életformával, mely eleddig létük értelmét adta. A választópolgár képtelen lenne ezt megérteni. De a fejlődő országok is úgy érzik, mélyszélesen igazságtalan, hogy a fejlett országok elvárják tőlük, hogy el se jussanak ahhoz, a példaszereinek tekintett prosperitáshoz, melyről a fejlett államok, lám, lemondani nem hajlandóak. És közben mind nagyobb a valószínűsége annak, hogy máris elkéstkünk, hogy unokáinknak egy olyan Földet hagyunk hátra, melyhez képest Dante Pokla maga a Paradicsom.

A saját életünkkel talán van jogunk orosz rulettet játszani (bár azt hiszem ez is büntendő), az utódainkéval azonban bizonyosan nincs! Érdemes tehát Koppenhágára figyelni. Ha maradt még e szavaknak értelme, most tényleg az emberiség jövőjéről van!

Bíró Béla

Röviden

Dráguló energia

Áremelési szándékkal fordult az E.On energiaszolgáltató az országos energiaügynökséghez (ANRE), bár nem bízik kérelmének hivatali jóváhagyásában – közölte Frank Hajdinjak, a vállalat igazgatója a *NewsImel*. A társaság január elsejétől tizenöt százalékkal emelné a háztartások gáz-, illetve tizenkét százalékkal a villanyáram költségeit, hogy veszteségeit fedezze.

Megugrott infláció

Romániának volt a második legnagyobb inflációs rátája november folyamán az Európai Unión belül – adta hírül az Eurostat tegnap közzétett adatait az *Agerpres*. A 4,6 százalékos román inflációt mindössze Magyarországon múlta felül, 5,2 százalékkal.

Csőd a munkaügynél

Csupán a munkanélküli-segélyek kifizetésére futja már a kolozs megyei munkaügyi igazgatóság (AJOFM) pénzkertéből, az intézmény fenntartási költségeivel két hónapja elmaradásban vannak – mutatott rá a *Cotidianul*. A hivatal vezetősége szerint az ok az, hogy a recesszió évében alulértékelték a munkanélküliség problémáját.

Idegen terepen

Negyvennégy százalékkal kevesebb céget irattak be Romániában külföldi befektetők 2009 első tíz hónapjában tavalyhoz képest – közölte a *Money.ro* az Országos Kereskedelmi Nyilvántartó (ONRC) adataira hivatkozva. A külföldi tőkéből alapított vállalkozások ugyanakkor jobban ellenálltak a válságnak, mint román társaik: majdnem tízszer több hazai céget számoltak fel, mint külföldit.

Célország: Románia

Nyolcezer külföldi állampolgár romániai munkavállalását hagyta jóvá 2010-re a kormány tegnapi ülésén – tájékoztatta Ioana Muntean sajtószóvivő az *Agerpres*. Amennyiben a kereslet meghaladja a megállapított keretet, kormányhatározat dönthet a szám módosításáról. A román bevándorlásügyi hivatal ötezer-ötven személynek állít ki állandó munkavállalási engedélyt.

Az év embere

Ben Bernanket, az Egyesült Államok jegybankjának (Fed) elnökét választotta a 2009-es év emberévé a *Time* magazin – írta a *Reuters*. A kitüntetést a pénzügyi szakember a válságos időszakban a világ egyik legnagyobb gazdaságának stabilizálása érdekében tett erőfeszítéseit érdemelte ki – áll a méltatásban.

IMF: vizslát 2010-ben

N. V. Zs.

► Valószínűleg februárban jut hozzá Románia a következő másfél milliárd eurós hitelrészlethez – nyilatkozta hírgyűnökségi források szerint Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap küldött-ségvezetője azt követően, hogy a központi bank képviselőivel tárgyalt. A romániai politikusok a hét elején tett nyilatkozataikban még arról

beszéltek, hogy már januárban beérkezhetnek a várt pénzek, ha megalakul az új kormány, és elfogadja a parlament a jövő évi költségvetés tervezetét. Azért lenne fontos, hogy minél hamarabb folyósítsák a kölcsönt, mert mindaddig drágább belső piaci hitelekkel kénytelen finanszírozni Bukarest a kiadásokat.

A nemzetközi pénzügyi forgatókönyve szerint az év

Húszmilliárd euró Románia kiségitésére

A finanszírozási csomag – amelyet többek között az IMF, az Európai Bizottság és a Világbank áll – összesen csaknem húszmilliárd eurót tesz ki Románia esetében. A Valutaalapon kívül az EB ötmilliárd eurót, a Világbank egymilliárdot és más pénzügyi intézetek szintén egymilliárdot ígértek Romániának.

A legnagyobb szélhámos

Gyulay Zoltán

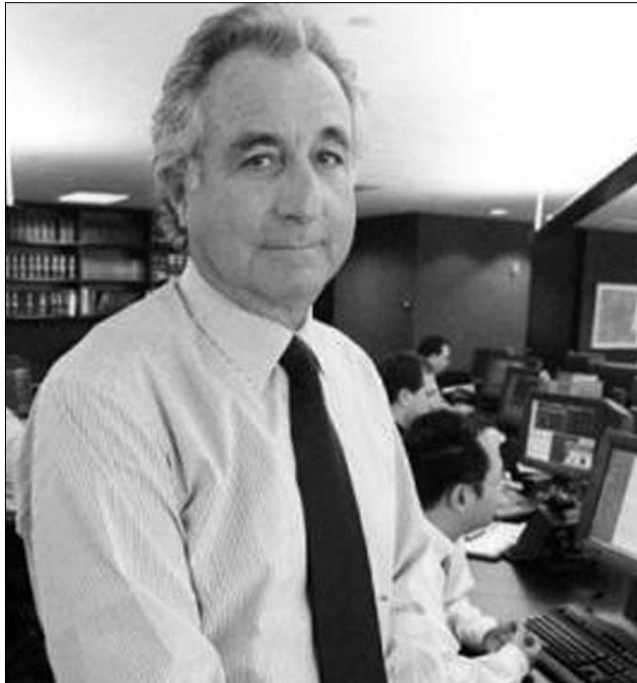
► A hét elejére ígerte tanúvallomását, ám csak végrendelkezett floridai téli otthonában a 96 esztendő, dúsgazdag Carl Shapiro, aki a kerekben egy esztendeje börtönben ülő milliárdos csalót, a 71 éves Bernard Madoffot annak idején pályára állította. Carl Shapiro tagadja, pedig a gyanú szerint tudott a szélhámoságokról, Madoff befektetési társaságának megalapításában is segédkezett. A nőiruha-kereskedelemből meggazdagodott Shapiro állítólag egymilliárd dollárt nyert a világ legnagyobb és legmerészebb piramisjátékán.

A károsultakat képviselő Irving Picard megfenyegette Shapirót, hogy bepereli, ha nem szolgáltatja vissza a jogtalanul szerzett egymilliárdot. A bíróság eddig másfél milliárd dollárt teremtett elő az áldozatok kártalanítására. További perek várhatók mintegy 19 és fél milliárd dollár összegben olyan szervezetek és magánszemélyek ellen, akik jelentős haszonra tettek szert a csalárossorozatban más befektetők kárára. Az áldozatok egy részének veszteségét – akár negyven százalékgig –

szövetségi és állami adó-visszatérítések is enyhítik.

Kerekben egy esztendő telt el, amióta Bernard Madoff utoljára látta szabadon a napvilágot. A *The Wall Street Journal* című lap ebből az alkalomból megjelent cikkében azt írja: Madoff megbékélt új életével a rácsok mögött. Az egykor Manhattanben luxuskörülmények között – egy penthouse-lakosztályban – élő férfi egy Frank nevű, nála fiatalabb emberrel osztja meg kétszemélyes celláját, amely napközben tárva-nyitva áll. Szabadidejében bocsát (egyfajta golyójáték) játszik, sakkozik vagy dómázik, amikor épp nem edényeket és lábasokat sikkal az észak-karolinai börtön konyháján.

A pénztörténet legnagyobb csalójaként különleges tekintélyt élvez rabtársai körében. „Minden szélhámos számára ő a don, a keresztapa” – idézi az újság az egyik „bentlakót”. Ez a különleges tekintély sem változtat azon, hogy Madoffra, a 61727-054-es számú elítélte ugyanúgy vonatkozik a Butner-börtön szabályzata: reggel hat órakor ébresztő, és fél hétkor már munkára kell jelentkeznie. A foglyok óradíja változó: 12 cent és 1,15 dollár között mozog. ◀

A pénztörténet legnagyobb csalójaként ismert Bernard Madoff

első hónapjában újra Romániába látogat a delegáció, és megvizsgálja a hitelszerződés feltételeinek teljesülését. „Az egyeztetések lezárását követően már gyorsan fogunk menni a dolgok” – utalt Franks a Valutaalap igazgatótanácsának a döntésére, amelynek jóvá kell hagynia az utalást. Azt sem zárta ki, hogy a soron következő harmadik és negyedik hitelrészletet egyszerre „kapja kézhez” az ország. Emil Boc ügyvivő miniszter megköszönte az együttműködést a vendégeknek, s hozzátette: „minden gazdasági és politikai akadály” ellenére az év végéig Románia teljesítette az IMF, az Európai Bizottság és a Világbank felé tett vállalásait.

A lej árfolyama a viszonylag kedvező híreknek köszönhetően enyhén erősödött tegnap; a Román Nemzeti Bank árfolyama szerint 4,24 lejbe került tegnap egy euró.

A szélsőséges mértékű állami költségek visszafogása kellene legyen a jövő évben a fő csapásirány a gazdaságpolitikai döntésekben – erről beszélt Lucian Anghel, a Román Kereskedelmi Bank (BCR) vezető közgazdásza. Szerinte mindenképpen el kellene kerülni az adóterhek növelését, ez ugyanis derékba törné a gazdaság növekedési kilátásait, és a kormányzati szektor reformjait is hátráltatná. „Adóemelés helyett a feketemunka visszaszorítá-

sára, az adóelkerülés mértékének csökkentésére és az állami pénzek elköltésének szigorúbb ellenőrzésére kellene fektetni a hangsúlyt” – mutatott rá Anghel, aki szerint az IMF-fel és társaival kötött szerződés katalizátorként hozzájárulhat az évek óta halogatott reformok elvégzéséhez. A „Románia – lélegzetvételnyi idő” című jelentés bemutatásán 2010 és 2011 elsődleges prioritásának nevezte a készenléti hitelmegállapodást. Egyben kitért arra is, hogy a gazdaság szugorodásának üteme a harmadik negyedévben lassult, s szeptember–december időszakban, illetve a következő év elején már enyhe növekedés következhet be. ◀

Kínai hódítás európai utakon

Kínaiak tehetik rá a kezüket Kelet-Európa infrastrukturális fejlesztéseire

Fotó: Tofán Levente

Sz. Zs.

► Kínai vállalkozásokhoz vándorolhatnak azok a strukturális pénzalapok, amelyekkel az Európai Unió a közösség infrastrukturális fejlesztéseit támogatja. Az ázsiai gazdaság, mely dömpingárával az egész világot meghódította, Európa keleti kapuja, az újonnan csatlakozott országok felől cserkésznébe az uniót. A *Financial Times Deutschland* értesülései szerint jelenleg romániai közberuházásokra vetette ki a hálóját Kína, miután legutóbb egy 313 millió eurós lengyel állami befektetést kaparintott meg úgy, hogy több, mint ötven százalékkal licitálta alul nyugat-európai konkurenseinek ajánlatát.

Bár a lényegesen alacsonyabb ajánlat kedvező a beruházásokat végző álla-

mok költségvetésére nézve, súlyosan visszaveti az uniós vállalkozásokat, elsősorban a német és osztrák cégeket, melyek eddig a megbízatások fő haszonélvezői voltak. A tét pedig nem csekély: az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és az Európai Befektetési Bank tizenhétmilliárd eurót osztott szét 2009 első kilenc hónapjában a kelet-európai országok fejlesztésére. Az összeg nagyrészt a közút-, illetve vasúthálózat bővítését, javítását és karbantartását célozza. Ezekről a fejlesztésekről nem lehet lemondani, mivel az elavult útrendszereken csak akadozva működhet az uniós gazdaság „vérkeringése”, az áruszállítás.

„A pénzügyi válság megnyírálta a megrendeléseket, csak az infrastruktúra-fejlesztésben van még aktivitás,

mindaddig, míg az EU finanszírozza ezeket. Hogy ez ne kerüljön ázsiai kezekbe, sürgősen lépnie kell az Európai Bizottságnak” – fejezte ki aggályait a Német Építőipari Vállalkozók Szövetségének szóvivője. A nyugati építő-konzernek csak olyan területeken érzik magukat biztonságban, ahol tapasztaltuk messze felülmúlja ázsiai vetélytársukét. Ilyen megrendelése van jelenleg a Hochtief cégnek egy bukaresti szennyvíztisztító építésére (kilencmillió euróért) vagy a Bilfinger Berger magyarországi szerződése az M6-os autópálya építési és karbantartási munkáira.

A keleti dömpingárok a helyi alkalmazottak helyzetét is visszavetik, a munkálátokat végző cégek ugyanis saját, Ázsiából hozott munkásokkal dolgoztatnak, akik még a híresen alacsony kelet-európai órabérenél is kevesebért szegődnek el. A jelenség nem előzmények nélküli, évek óta ez történik Afrikában, ahol nyersanyagért cserében valóságos kolóniákban telepedtek meg az infrastruktúra-építő kínaiak, kiszorítva az egykor domináns francia vállalkozókat. ◀

Százmilliók útkarbantartásra

Az állami költségvetésből mintegy 782 millió lejt emészt fel (182 millió euró) a romániai utak karbantartása az idei télen – adta hírül az Országos Út és Autópálya Társaság adataira hivatkozva a *Bursa*. Ebből Bukarestnek 169,5 millió lej áll rendelkezésére, a Kolozs megyei regionális útgazgatóságnak pedig 154 millió lejből kell gazdálkodnia. A iasi-i hatóság 145 millió lejt tudhat magának, míg Brassó ötvenmillióval is beéri.

Kiszúrnak az EU-szabályokkal

Röviden

Elbocsátási hullám

Antal Erika, Kovács Zsolt

„Disznósivítás és perzselés nélkül nem is lenne igazi a disznóvágás” – állítja a mezőmadarasi Szabó Péter, aki a napokban vágta le karácsonyra szánt sertését. A hagyományos módszerekkel leölt és feldolgozott állatból nemcsak az ünnepi asztalra jut: a füstölt kolbász és oldalas egész télen kitart, s a szalonnából talán még nyárára is félretesznek. A Szabó család állítja, még mindig nagyon fontos táplálékforrás az otthon vágott disznó, amelyet bár szakszerűen tartanak, mégsem szabályszerűen vágják le. A disznót egyszerűen leszúrnák, vágás előtt nem bódítják. Nem Szabó Péter az egyetlen, aki mellőzi a két éve érvényben lévő, disznóvágásra vonatkozó szigorú európai uniós szabályokat. Állatorvosok szerint általános, hogy az östermelők figyelmen kívül hagyják az előírásokat. Elsősorban azért, mert az állatvédelmi előírásoknak megfelelő kábító-felszerelés igen drága, százötven-kétszáz euró körüli áron szerzhető be. Másodszorban azért, mert sokan feleslegesnek tartják az állat kábítását. Szerintük ha a

Úgy jó a disznóvágás, ha visit a sertés – állítják a hagyományos módszer hívei

Fotó: Antal Erika

mészáros tudja a dolgát, akkor az állat nem szenved, hamar kimúlik.

Szúrni tudni kell

„Nem gondolom, hogy a hagyományos módszer, ha jól csinálják, problémát jelentene. Megszúrom a nyaki ütőeret, az asszonyok látat tesznek alája, abból lesz a véres hurka, ennyi az egész” – magyarázza Szabó Péter mészáros.

Bordi István mikesfalvi állategészségügyi technikus lapunknak elmondta, hamarosan lejár a disznóvágások ideje, hiszen a vidéki emberek többsége úgy szereti, ha

már jóval karácsony előtt ott lóg a kamrában a kolbász, csülök, szalonna. A szezon vége felé jól látszik, hogy a szigorítást nem veszik komolyan az állattartók. „Az altatási és egyéb, EU által javasolt módszert itt még nem vezették be, mindenki hagyományosan szúrja le a malacát. Az egészségügyi szabályoknak amúgy eleget tesznek az emberek. Ahogy levágták a disznót, azonnal hozzák is a húsát ellenőrzésre” – magyarázza a szakember, akitől azt is megtudjuk, a tavaly volt rá eset, de az idén nem talált trichinózissal fertőzött húst. A múlt évben még országszer-

te ellenőrizték az uniós szabályok betartását, és több esetben is róttak ki büntetést: esetenként kétezeröttszáz lejt kapott az a gazda, aki nem gondoskodott a sertés bódításáról. A szűrőpróbaszerű ellenőrzés nem vált általánossá, ezért sem változtatott a vágási szokásokon a gazdák többsége.

Inkább veszik, mint ölik

A sertésvágások gyakoriságáról Molnár Lőrinc nyáradszeredai mészáros elmondta, ma már a vidéki lakosságnak a fele megvásárolja a húst, nem tart disznót. Főleg a fiatalok szaki-

A jövő év első negyedében a tervek szerint hat-ezer vasutat bocsájt el a Román Államvasutak mindegyik végkielégítés nélkül. A vasúti szakszervezet azonban tiltakozik és az elbocsátások felfüggesztését kéri, mert egyelőre nincs érvényben a végkielégítéssel szabályozó kormányhatározat. Ha a felfüggesztésre nem kerülne sor, törvényszéki keresetet nyújtanak be a leépítések ellen, szögezte le Iulian Mantescu, a mozdonyvezetők szakszervezetének elnöke.

Áremelést kérnek

A gáz árának 15, az elektromos energia árának 12 százalékos emelését kérte 2010-re az E.On vállalat az Országos Energiaszabályozó Hatóságtól, bár elismeri, hogy a kérdés nem reális, és nem is számít pozitív elbírálásra. Frank Hajdinjak vezérigazgató abban reménykedik, hogy sikerül előnyös kompromisszumot kötni a szabályozó hatósággal. Az igazgató elmondta, az elmúlt években 700 millió lej veszteségük volt a földgázszolgáltatás és 80 millió lej az elektromos energiaszolgáltatás vonalán, amelyet szerinte csak áremeléssel lehetne kompenzálni.

Hóba fulladt az ország

K. Zs.

Huszonnégy órán át tartó havazás bénította meg az országot. Tegnap öt megyében megtiltották a teherautók közlekedését, a rendkívüli időjárás miatt több vonatjáratot is töröltek. A szállításiügyi minisztérium a kialakult káosz miatt „lefejzte” a CFR vezérkarát.

Kamion-stopp

Az ország több régiójában szünet nélkül havazott egész napon át, és ez jelentős fennakadásokat okozott, annak ellenére, hogy a meteorológiai szakemberek előrejelezték a várható nehézségeket. A megállás nélkül hulló hó olyan mennyiségben lepte el az utakat, hogy a közlekedési vállalatok képtelenek voltak az akadályelhárításra, a déli régió öt megyéjében a csúszások és torlódások miatt megtiltották a 7,5 tonnánál súlyosabb járművek közlekedését. Kamion-stopp lépett érvénybe Ialomița, Buzău, Vrancea, Galați és Brăila megyékben. A döntést azt követően hozták meg, hogy az elmúlt órákban több országúton is teljes zárlat keletkezett, mivel a síkos úton ide-oda csúszkáló teherautók megbénították a közlekedést. Ott, ahol kezelhetlenné vált a helyzet több kilométer hosszúságú autósorok alakultak ki, a személyautók beszorultak a hóaka-

dályok miatt mozdulni képtelen teherautók közé, a többórás várakozás miatt számos személygépkocsiból elfogyott az üzemanyag.

Áramszünet, kérés, felmondás

A belügyminisztérium adatai szerint kilenc megye összesen 19 pontján kellett felfüggeszteni az országúti közlekedést. A legtöbb útlezárás Vrancea megyében volt, de hasonló szigorításra került sor Buzău, Brăila, Mehedinți, Ilfov, Prahova, Tulcea, Ialomița és Kovászna megyékben is. Háromszéken, a hóréteg vastagsága több helyen elérte a 80 centimétert. Az utakon állandó szolgálatot teljesítő hókotrók igyekeztek ellenére több útszakaszt is le kellett zárni, az autók csak araszolva tudtak közlekedni. A viszonylagos rend azonban tegnap délutánra helyreállt a megyei utakon. A legnagyobb gond a Réty és Kovászna közti 13 E jelzésű úton volt, amelyet tegnap hajnalban zártak le és csak 15 órára sikerült járhatóvá tenni. Ez idő alatt több település is el volt zárva a külvilágtól. Az áthatolhatatlan hótorlaszok miatt a nagyborosnyói rendőrségen nyolc, átutazóban lévő személynek kellett menedéket biztosítani. Többek a rétyi kultúrházban találtak biztonságos éj-

szakai szállást. Úttorlaszok voltak a Kézdivásárhely és Kovászna közti úton, illetve Kovászna és Hargita megye határán is. A rendőrség lezárta a kamionok előtt az ojtosi hágót – tájékoztatta lapunkat Buzsi Andrea a Kovászna megyei rendőrség szóvivője.

Katasztrófaelhárításra volt szükség Ialomița megyében és Buzău vonzáskörzetében is. Itt a hóakadályok fogságába szorult autósok tíz-tizenegy órán át váraoztak, miközben közel tíz kilométeres sor alakult ki. A havazás és az erős szél miatt csaknem kétszáz településen következett be áramszünet, Krassó-Szörény megyében közel egy napig tartott, amíg az áramszolgáltatást sikerült helyreállítani az illetékes vállalatnak. A vasútvonalakon sem ment zökkenőmentesen az akadályelhárítás, a CFR kénytelen volt nyolc járatot törölni a Bukarest és a Konstanca közötti fennakadások miatt. Tegnap a vonatjáratok többsége országszerte késést halmozott fel. Radu Berceanu szállításiügyi miniszter szerint még a rendkívüli időjárás sem indokolta ezt a zavart, ezért azonnali hatállyal lemondatta a CFR két, az országos vasúthálózat karbantartásáért felelős igazgatóját. Ugyancsak a kialakult káosz miatt bocsátottak el tegnap további tíz regionális igazgatót is. ◀

HIRDETÉS

Minden beteljesült vágyad
közelebb visz a tél varázsához

Szórd szét a téli varázst az új Cosmote Real Option szerződésekkel!

400 PERC BELFÖLDI / NEMZETKÖZVEZETÉKES
3000 PERC
3000 SMS HÁLÓZATON BELÜLI

+ NOKIA 6303 Classic
- 3.15 MP fényképezőgép
- 1 GB memóriakártya
- MP3 lejátszó és FM Rádió

1 lejtől

Gyere át hozzánk telefonszámmal

COSMOTE
Alături de tine

Aranyajándék: az új téli varázst az új Cosmote Real Option szerződésekkel! A Cosmote Real Option 200 szerződésből áll (1000 euró áron). A Cosmote Real Option szerződés megkötéséhez szükséges a jelenlegi Cosmote Real Option szerződés felmondása. A Cosmote Real Option szerződés megkötéséhez szükséges a jelenlegi Cosmote Real Option szerződés felmondása. A Cosmote Real Option szerződés megkötéséhez szükséges a jelenlegi Cosmote Real Option szerződés felmondása. A Cosmote Real Option szerződés megkötéséhez szükséges a jelenlegi Cosmote Real Option szerződés felmondása.

Röviden

Berlini ünnepség Herta Müller tiszteletére

Nagyszabású ünnepséget rendez Berlin városa Herta Müller bánsági születésű Nobel-díjas író tiszteletére pénteken, a Berlini Ünnepi Játékok házában. Az ünnepségen felszólal Michael Krüger könyvkiadó és Andrei Pleșu, Románia egykori kulturális minisztere, aki az író műveinek politikai háttéréről fog beszélni. Ulrich Matthes színész pedig felolvas az ünnepelt ez év tavaszán megjelent *Atemschaukel (Lélegzethinta)* című regényéből. Rajtuk kívül meglepetésvendégek, Müller barátai és olvasói is részt vesznek az eseményen.

Nagyváradon muzsikálnak a debreceniek

Ünnepi koncertet ad a Debreceni Filharmonikus Zenekar Nagyváradon ma 19 órai kezdettel, a Nagyvárad Állami Filharmonia Enescu-Bartók termében. Szimfonikus koncerttel másodszer vendégszerepelnek a debreceniek Nagyváradon. Vezényel Medveczky Ádám a Győri Filharmonikusok és a Budapesti Állami Operaház karmestere, valamint közreműködik Sinka Krisztina szoprán szólista. Ezúttal a karácsonyi ünnepekhez kiválasztott műsorral kedveskednek a váradi közönségnek. A műsoron Arcangelo Corelli: *Karácsonyi concerto, Concerto grosso Op.6, No.8*, Johann Sebastian Bach: *51. kantáta, Jauchzet Gott in allen Landen*, P. I. Csajkovszkij: *A diótörő* – részletek. A hangversenybérletek érvényesek, mivel a debreceni zenekar koncertje a szimfonikus évad része. Ez lesz egyben az idei év utolsó szimfonikus hangversenye a Nagyvárad Állami Filharmoniaiban. A következő bérletes koncert a hagyományos Újévi Hangverseny lesz, bécsi J. Strauss-muzsikával, melyet január 8-án, pénteken adnak a Szakszervezetek Művelődési Házában.

Miskolci és pécsi művészek Szatmárnémetiben

Csoda ez az éj címmel miskolci és pécsi művészek adnak ma délután két karácsonyi koncertet is a szatmárnémeti filharmoniaiban. Orbán Dénes miskolci színházi impresszárió már harmadik alkalommal hozza el opera-, operett- és musical énekesekből és zenészekből verbuvált csapatát a Szamos-parti városba, ahol szerinte igen jó közönségre találtak.

Kosztá Ervin kiállítása Sepsiszentgyörgyön

Kosztá Ervin festő, rajztanár egyéni tárlata nyílik meg a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum Gyárfás Jenő Képtárának előterében december 18-án, pénteken 18 órakor. Kosztá Ervin a Nagyvárad Vizuális Művészeti Főiskolán szerzett szakdiplomát 2005-ben. Több egyéni vagy közös tárlaton állította ki nagyméretű szurrealisztikus, hangsúlyos formanyelvű, látomászerű színvilágot bemutató képeit Nagyváradon, Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön. A kézdivásárhelyi Nagy Mózes és a sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen líceumok vizuális nevelés és rajztanára. Jelenlegi kiállításán tizenkét munkája tekinthető meg.

Hüllőkiállítás Aradon

Hatvan különböző fajhoz tartozó, 120 élő hüllőt állítanak ki az Arad Megyei Múzeumban, olvasható a *nyugatijelen.com* internetes oldalon. Az Arad Megyei Múzeum sajtóközleménye szerint a Természettudományok kiállítását 2010. február 7-ig lehet megtekinteni. Az aradi múzeumban megnyíló kiállítás a legnagyobb kiállítás Romániában, amely élő hüllőket mutat be. Az aradi közösség hatvan, Ázsiában, Afrikában, Európában, Ausztráliában és Amerikában élő hüllőfajról tudhat meg érdekességeket a múzeumba látogatva.

Variációk az ünnepre

Kánya Gyöngyvér,
Sike Lajos, Sipos M. Zoltán

Táncsal, zenével, képzőművészeti kiállításokkal, a hagyományok felelevenítésével készítik elő a kulturális intézmények az ünnepet. Összeállítunkban a kolozsvári évzáró karácsonyi táncház hangulatát, a budapesti Magyar Mezőgazdasági Múzeum Betlehemi jászol című kiállításának meghittségét és a szatmárnémetiek hagyomány-élesztő törekvését mutatjuk be.

Fergeteges évzáró táncház Kolozsváron

Betlehemes játék, kolozsi és boncidai cigány karácsonyi énekek és kántálások, a Harmadik Zenekar és a Szászcsávási Cigányzenekar koncertjei színesítették a kolozsvári Heltai Alapítvány és a Szarkaláb Néptáncegyüttes évadzáró karácsonyi táncházát. A mulatság választékos programjával nemcsak a városban működő táncszoportok tagjait, de a népzene kedvelő és táncolni vágyó érdeklődők népes csoportjait is a Heltai Alapítvány színházába vonzotta. Ez alkalommal elsősorban az erdélyi karácsonyi ünnepekhez kapcsolódó népi hagyományok újjáélesztését és népszerűsítését tűzték ki célul. A szervezők a legkisebbekre is gondoltak: az este hét órakor kezdődő ünnepi rendezvénysorozat keretében a gye-

rekek is kitáncolhatták magukat Fekete Orsolya és a Harmadik Zenekar társaságában.

„Azt tapasztalom, hogy a közös táncházakra szükség van, egyre több fiatal igényli a néptáncot, a jó hangulatú együttléteket” – mondta el lapunknak Pillich Balázs, a Szarkaláb tánc együttes vezetője. Akik elfáradtak a szászcsávási zenészek és a Harmadik zenekar muzsikájára táncolni, azok a táncházzal párhuzamosan működő folk-kocsmában, ugyancsak élő népzene mellett hűsölhettek vagy épp melegedhettek egy pohár forralt bor mellett. A kora este kezdődő programok mellett adventi vásár is várta az érdeklődőket a Heltai Alapítvány udvarán, ahol kolozsvári kézművesek kínálták portékáikat.

A jászol körül

Fából faragott három királyok, csuhéból font betlehem és kerámiából készített karácsonyfa hívogat csábítóan a budapesti Magyar Mezőgazdasági Múzeum XVI. Betlehemi jászol kiállításán. A január 17-ig látogatható tárlaton közel százhusz magyarországi és határon túli magyar egyéni alkotó valamint több mint harminc alkotócsoport munkái között sétálghatunk. A bemutatásra került alkotások a betlehemi jelenetet vagy annak szereplőit ábrázolják, felelevenítik a betlehemezés ha-

gyományát, illetve az advent, a karácsonyi ünnepek tárgyai és díszítő elemei jelennek meg rajtuk. A Magyar Kézművészeti Alapítvány által kiírt pályázatra beérkezett munkák kizárólag természetes alapanyagok többek között fa, agyag, csuhé, szalma, gyékény, vessző, textil, bőr, papír felhasználásával, különböző technikák alkalmazásával készültek. A tárlat legérdekesebb és leglátványosabb darabjai a zsűri által kiemelt és díjazásra javasolt alkotások, amelyeket többnyire hívatásos alkotók, Népi Iparművészek, a Népművészet Mestere címmel rendelkező kézművesek készítettek. De mellettük óvodások, diákok, óvónők, pedagógusok, fogyatékkal élők, nyugdíjasok szívhez szóló munkái is helyet kaptak. A kiállítók között mint minden évben idén is találkozhatunk határon túli magyar alkotókkal: Béres Zsuzsanna gyöngyfűző Búzásbesenyőről, Molnár Evelin amatőr csuhéfonó Temesvárról, Péter Szidónia és Julianna amatőr gyöngyfűzők Gyergyóilyénfalváról, míg Vargyas Ildikó rajztanár Gyergyófaluról vehette át alkotásáért a Budai Ciszterci Szent Imre Plébánia ajándékait.

A betlehemezés városra költözött

Próbálnak már a szatmárnémeti betlehemesek. A téli esté-

ken fel-fel csendül: „Pásztorok keljünk fel / Korán induljunk el / Betlehem városába...” Enyedi István szatmári néprajzkutató szerint többféle éneklék most is, de távolról sem annyi helyen, mint kellene. A rendszerváltást követő első években ezen a területen is volt egy nagy nekibuzdulás, amit az is táplált, hogy korábban a betlehemezést is tiltották. Volt néhány lelkes pedagógus és lelkipásztor, aki annyira felkarolta ezt a karácsonyhoz kapcsolódó népszokást, hogy pár évig nemzetközi betlehemes találkozót tartottak Szatmárnémetiben. Aztán a lelkesedés alább hagyott, s mára kevés olyan falu van, mint Csedreg és Kőkényesd, ahol elmondhatják, hogy nincs karácsonyi betlehemezés nélkül. „Ennek ellenére ma egy újabb fordulatról beszélhetünk. Köszönhető ez elsősorban azoknak a fiatal tanítóknak és tanároknak, akik a rendszerváltás után végeztek és felismerték, hogy a hagyományápolás, így a betlehemes játék fenntartása is, az azonosságtudat része, s fontos megtartó erő. Az ő vezetésükkel most az iskolákban, köztük számos városi tanintézetben éled újjá a hagyomány. A betlehemezés jórészt városra költözött, ott hagyta eredeti közegét, környezetét, de hátha még egyszer visszatér oda is” – magyarázza a változásokat a szakember.

A néprajzos szerint, addig is érdemes minden faluba elmenni és egyebek mellett a betlehemes szokásokat is lejegyezni, ami nem csak vidékenként, de néha településenként is változik. Van, ahol 5-7 tagja van a csoportnak, máshol 7-9 vagy éppen 11, de a magyaroknál mindig páratlanul vesznek részt a játékban, aminek a románoknál nincs jelentősége. Annak is külön szokása alakult ki, hogy ki tanítja be a csapatot. Kőkényesden például a pap, Hadadon viszont a kántor, több helyen a tanítók. A románoknál, akik közismerten többet adnak a hagyományápolásra, mint mi, a szereplők is változatosabbak, s a jóságos pásztorok, angyalok, és bölcsek mellett a rossz megtestesítői (például az ördög, a kaszás, a medve) erőteljesebben megjelennek, mintegy figyelmeztetve a kis Jézust, hogy milyen veszély vár rá e földön. ◀

A kolozsvári évadzáró karácsonyi táncház nemcsak a városban működő táncszoportok tagjait csábította. Fotó: Sipos M. Zoltán

Téli esték a keresztúri múzeumban

ÚMSZ

Ismeretterjesztő, tudomány-népszerűsítő előadásokkal és könyvbemutatóval várja a látogatókat a székelykeresztúri Molnár István Múzeum a Téli múzeumi esték című sorozat ideje alatt, december 21-től 23-ig, hétfőn, kedden és szerdán. A rendezvénysorozat Kincses Kálmán *Otthonunk volt paripánknak nyerge* című előadásával kezdődik, amely – a múzeum közleménye szerint – képek és személyes beszámoló alapján egy 1800 kilométert magába foglaló lovas zárandoklatot mu-

tat be az érdeklődőknek. „Aki lóháton próbálja megismerni hazáját és embertársait, az rájön, hogy a teremtés okán a ló sebessége az ember lelkéhez lett igazítva” – vallja az előadó, aki szerint felgyorsult világunkban a modern kor adta lehetőségek erre az ismeretszerzésre teljesen alkalmatlanok.

A Téli esték a Molnár István Múzeum Kiadványai első számának, a *Kutatások a Nagy-Küküllő felső folyása mentén* című kiadványnak az ismertetésével folytatódik. A Róth András Lajos által bemutatandó kötetbe elsősorban Székelykeresztúron

és szűkebb-távolabbi környezetben végzett kutatásokról szóló tanulmányok kerültek be, a tizenhét szerző tíz különböző romániai, illetve magyarországi kulturális és kutatóintézmény munkatársa.

A kötetben megjelenő tanulmányok sokszínűsége jól mutatja, hogy a térségben komoly és igényes tudományos kutatás zajlik, amelyről szükség szerű mind a szakmai világot, mind a szakma iránt érdeklődőket tájékoztatni.

A rendezvénysorozat harmadik előadását Kőrösfői Zsolt, a székelykeresztúri Molnár Ist-

ván Múzeum régésze tartja Régészeti kutatások 2009-ben Székelykeresztúr térségében címmel. Kőrösfői szerkesztőségünkbe eljuttatott közleményéből megtudtuk, a 2009-ben az eddig használt hagyományos régészeti módszerek mellett újabb kutatási eljárásokat is sikerült alkalmazniuk, amelyeket a következő évben is szeretnének folytatni. Az előadás Székelykeresztúr környékén végzett régészeti mentőátásról, fém-detektoros- és geológiai vizsgálatokról, valamint légi régészeti fotózás alkalmazásáról szól. ◀

Mentőöv a kisebbségeknek

F. I.

► Kállai Ernő kisebbségi ombudsman és Szili Katalin volt házelnök közbelépésére volt szükség Magyarországon ahhoz, hogy megakadályozzák a Magyar Televízió (MTV) vezetésének legújabb intézkedését, mely – a költségvetési megvonásokra hivatkozva – 2010. január 1-jétől a nemzetiségi műsorok készítésének befagyasztását rendelte el. A köztelevízió tervei szerint a kisebbségi adások stúdiói nem készíthetnek volna többé új műsorokat, csupán a korábbiakat ismételték volna. Korábban egyébként az MTV azt is kilátásba helyezte, hogy „szüneteltetni kénytelenek” a vallási műsorok gyártását.

Kállai Ernő tegnap az MTV vezetésével, továbbá az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége (OKÖSZ), valamint a parlament emberi jogi és sajtó bizottságának tisztviselőivel tartott megbeszélést, melyen a kisebbségi műsorok készítésére és sugárzására vonatkozó kötelezettség teljesítését kérte a tévétől. Medveczky Balázs, az MTV ügyvezető alelnöke ígéretet tett arra, hogy nem csökkennek a kisebbségi műsorok eddigi műsorpercei és a jövő évben is rendelkeznek új kisebbségi műsorokkal. Az OKÖSZ egyébként a Kisebbségi Törvény előírásainak megfelelően, arra kéri a Magyar Köztársaság Or-

Kállai Ernő ombudsman „megmentette” az MTV-n futó nemzetiségi műsorokat

Megkapta a hitelt az MTV

Engedélyezte a Magyar Televízió (MTV) 2,4 milliárd forint beruházási hitel felvételét a közmédiát felügyelő közalapítvány kuratóriumi elnöksége – értesült az MTI. Az összeg felhasználásához nagyon szigorú feltételeket szabtak; a lehíváshoz és a felhasználáshoz a múlt héten kinevezett cégvezető ellenjegyzése kell. Balogh László (KDNP), a testület ellenzék által delegált elnökhelyettese közölte: a Fidesz és a KDNP javaslatára megválasztott elnökségi tagok a hitelfelvétel engedélyezése ellen szavaztak, mert azt jövő évi és 2011-es bevételekből fizetnék vissza.

szágyulását, mint a közmédiát alapítóját, valamint a Magyar Köztársaság miniszterelnökét, mint a MTV finanszírozását meghatározó állami költségvetés előterjesztőjét és végrehajtásának felelősét, hogy tegyen sürgős és hathatós intézkedéseket az MTV nemzetiségi műsorainak előállításához szükséges, elkülönített, feladathoz kötött pénzügyi keret biztosítására.

Kreszta Traján, az Országos Román Önkormányzat elnöke lapunk megkeresésére elmondta, a kisebbségi ombudsman és a volt házelnök mellett az egyházak képviselői is megtették a szükséges intézkedéseket az MTV kisebbségi műsorokat érintő megszüntetése ellen. „Úgy gondolom, hogy az a nyomás, ami az elmúlt napokban az MTV vezetésére nehezedett, elég volt ahhoz, hogy a gazdasági nehézségeik ellenére is egy ideig jegeljék ezt a kérdést” – mondta Kreszta Traján. Szerinte érthető, hogy az MTV az elvonások miatt spórolni kényszerül, „de ezt nem a kisebbségek börtén kellene megtenniük”. Az MTV intézkedése ellen romániai civil szervezetek is tiltakoztak. A temesvári Funkforum médiaegyesület is nyílt levelet írt a magyar köztelevízióknak, melyben arra figyelmeztetik, hogy egy 1993-as törvény értelmében köteles előállítani és sugározni kisebbségi műsorokat. ◀

Száz szó

Örülhetnek a babaarcú emberek: ha valaki fiatalnak néz ki, hosszabb életre számíthat. Egy, a *British Medical Journal* internetes kiadásában közölt tanulmány szerint azok, akik korukat meghazudtolóan fiatalnak néznek ki, tovább élnek. A nyolc évvel ezelőtti vizsgálatok során 1800 hetven év feletti ikerpáron végeztek teszteket. Még arcukat is lefényképezték. Ezt követően három csoportnak mutatták meg a felvételeket, a csoportok tagjainak pedig meg kellett tippelniük az ikerpárok korát. A kutatók ezután nyomom követték, hogy meddig élnek az ikrek. A székemberek arra jutottak, hogy azoknak, akik koruknál fiatalabbnak tűntek, sokkal nagyobb a hosszabb életre való esélyük. Magyarán, az egészséges életmód fátájkát sem ér?

(szücs el)

Röviden

Mégis lesz AC/DC koncert

Bukarestben koncertezik 2010 május 16-án az AC/DC – olvasható a rockegyüttes hivatalos weboldalán. Az Alkotmány téren tartandó szupershowt a D&D East Entertainment szervezi. A rajongók május 31-ére várták a rockbandát, a Bucharest Rock Arena Fesztiválra. A *Newsin* szerint ez azért marad el, mert a PlayCool és One Event koncertszervező cégek a legendás ausztrál banda visszaigazolása ellenére jelentették be a fellépést.

'89-es események a CNN-en

Az egyik legismertebb amerikai hírcsatorna, a CNN december 19-én helyi idő szerint 19.30 órakor premierként sugároz műsort a kommunista éra romániai bukásáról. A *változások tavasza: Románia* című műsor fél óras dokumentumfilmet is tartalmaz, de emellett olyan „élő” közvetítéseket is bemutat, melyeket december 21-27-e között sugároztak Bukarestből. A CNN december 21–25-e között élőben fog tudósítani a román fővárosból.

Amira Hass az év újságírója

A Riporterek Határok Nélkül (RSF) nevű nemzetközi szervezet döntése alapján 2009 újságírója Amira Hass izraeli újságíró. A *Haaretz* gázai tudósítója az első izraeli és az első női díjazott a díj történetében. A címet a januári hadjárat idején Gázából küldött tudósításaiért kapta. „Mindentisztelettel megérdemelt az olyan újságíró, aki nemcsak az igazság felderítése, hanem annak megismertetése érdekében is megtesz mindent” – értékelte Amira Hass tevékenységét az RSF munkatársa.

Pénz áll a filmszakma házához

Gáspár Miklós

► Nagyobb keret áll a filmesek rendelkezésére a korábbi évekhez képest 2010-ben a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) csatornáján keresztül – jelentette ki diákok előtt Kozma Károly, a Művészeti Szakszervezetek főtájkára a hét elején, Budapesten. Ez az erdélyi szakma számára is igen fontos információ, ugyanis az NKA azon nagyon kevés szervezetek közé tartozik, ahova a határon túli filmek is pályázhatnak. „A kulturális alap nem alkalmazza azokat a megszorításokat, ame-

lyek előírják, hogy a rendező magyar állampolgár kell legyen. Eddig nem finanszírozta a gyártást, inkább az előkészítésre, tehát a forgatókönyv-írásra, adott pénzt. Reméljük a jövőben ez változni fog” – mondta az *Új Magyar Szó* kérdésére Lakatos Róbert filmrendező.

A *Bahrta!* című film rendezője korábban több alkalommal is hozzájutott magyarországi pályázati forrásokhoz, amiben – mint mondta – nagy szerepet játszott, hogy ottani producere van; de kevesen vannak Erdélyben ilyen jó helyzetben. Lakatos korábban

azt nyilatkozta, van rá esély, hogy beindul Erdélyben is a filmipar, köszönhetően a kolozsvári Sapientia – EMTE filmes szakának, az Argo Audiovizuális Egyesületnek, a Filmtettnek, különböző filmes szervezeteknek. Kérdésünkre elmondta, Felméri Cecíliával és Bálint Artúrral közösen jelenleg egy szövetséget igyekeznek létrehozni, hogy azzal a hazai rendszerben is sikeresen pályázhassanak. Eddig ugyanis sokszor nem nemzetiségi diszkrimináció miatt voltak eredménytelenek a pályázataik, hanem mert a stúdiók nem voltak elég erősek, a

pontversenyben rendre alulmaradtak a nagyobb román stúdiókkal szemben, melyen a szervezet segítségével lehetne változtatni.

„Egyre több tehetséges fiatal kerül elő, akik teljesíteni tudnának, ha lehetőségük lenne” – hangsúlyozta Lakatos. Felméri Cecília elmondta: jó hír a támogatási összeg növekedése, hiszen így valószínűleg több pályázó juthat pénzhez. Mivel eddig csak előkészítésre lehetett pályázni, s ennek összege meghatározott, nem kaphatnak nagyobb összeget, de többen részesülhetnek majd a keretből. ◀

HIRDETÉS

Új Magyar Szó 2010-es előfizetési akciók*

NYEREMÉNYAKCIÓ – FŐNYEREMÉNY EGY FUJITSU MÁRKÁJÚ LAPTOP!

További nyereményeink: 2 db, két személyre szóló hétvégi üdülés a székelyudvarhelyi Gondúzó és a gyimesközéploki Fatányéros Panzióban; 10 db, egyenként 100 lejes könyvcsomag, valamint 25 db., egyéves előfizetés az *Új Magyar Szóra*.

Fizessen elő 2010-re az *Új Magyar Szóra*, és nyerje meg a fenti ajándékok egyikét! Aki legalább egy hónapra előfizet, és december 22-ig beküldi szerkesztőségünkbe az előfizetést igazoló nyugta másolatát, már részt vehet a sorsoláson. Sorsolás december 29-én!

1. KEDVEZMÉNNYEL EGÉSZ ÉVRE

Most csak 120 lejbe kerül az egyéves előfizetés annak, aki a szerkesztőségünk címére beküldött postai utalvánnyal, előfizetés-szervezőinknél vagy közvetlenül a szerkesztőségben fizet elő az *Új Magyar Szóra*, és egyben megspórolja a postának fizetendő szállítási költséget is.

2. SZOCIÁLIS KEDVEZMÉNY -50% **

Idén is gondoltunk azon hűséges olvasóinkra, akik anya-

gi nehézségeik miatt nem tudnak teljes áron előfizetni lapunkra. A kisnyugdíjasok (havi 500 lej alatti jövedelem), fogyatékkal élő személyek az előfizetési ár felét fizetik, amennyiben az előfizetési nyugta mellé másolatot csatolnak a legutóbbi nyugdíjszelvényről, illetve a szociális támogatást igazoló szelvényről.

1. Áraink évek óta nem változtak, mert ragaszkodunk olvasóinkhoz.
2. Úgy alakítottuk ki árainkat, hogy minél hosszabb periódusra fizet elő, annál kevesebbe kerül egy lap ára.
3. Egységes áraink vannak magánszemélyek és jogi személyek számára.

BŐVEBBEN A POSTAI UTALVÁNYRÓL

Lapunkra legegyszerűbben postai utalvánnyal fizethet elő, mert így igénybe veheti kedvezményeinket, részt vehet a nyereményakcióban és a szállítási költséget is megspórolja.

A postai utalvány („mandat postal”) kitöltési módja:

Destinatar: Lázár Zoltán, Editura Scripta, cím: Piața Presei Libere, nr.1, OP. 33, CP. 17., București. A szelvény hátlapján: Abonament *Új Magyar Szó*, perioada (itt megjelölendő az előfizetés időtartama).

TOVÁBBI ELŐFIZETÉSI LEHETŐSÉGEK:

1. A postásoknál, illetve postai hivatalokban
2. Magánterjesztőknél
3. Előfizetés-szervezőinknél

Postacímünk: 014820 București, P-ța Presei Libere, nr.1, OP. 33, CP. 17.

ELŐFIZETÉSI VONAL: 031 405 4088

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

1 hónapra	3 hónapra	6 hónapra	12 hónapra
15 RON	38 RON	75 RON	148 RON

* Akcióinkban csak a postai utalvánnyal, az előfizetés-szervezőinknél és közvetlenül a szerkesztőségben előfizetők részesülhetnek. A levélben kérjük pontosan feltüntetni személyi adataikat.

** A szociális kedvezményben részesülők az év végi sorsoláson kívül egyéb akciókat nem vehetnek igénybe.

PÉNTEK
2009. december 18.

A nap filmjei

DUNA Televízió, 22.25
A tegnap gyermekei

Jennyt, aki hosszú évek után újra állapotos, hónapok óta nem hagy nyugodni egy álom, amiben mindig egy szegény ír család jelenik meg. Amikor nappal is rátörnek az emlékszerű képek, egy híres hipnoterapeutához fordul segítségért a jelenség okának kiderítésére. Úgy tűnik, Jenny egy korábbi életének drámai emlékeit éli újra, ahol a szegénységgel és férje durvaságával kellett együtt élnie.

m1, 23.20
Pók

Dennis, azaz becenevén a Pók, harmincas fiatalember, aki életéből húsz évet elmeorvosi kezelésben töltött. Súlyos személyiségzavarral kezelték, soha nem épült fel. Idős rokonai megszánják és befogadják. A valósághoz Dennist nagyon vékony és törékeny szájak fűzik. Szobájában naphosszat látszólag értelmetlen jegyzeteket készít. A környék hatására felsajnál benne gyermekkori emlékei. Néha tisztán látja sorsát.

PRO TV, 22.45
A remény rabjai

1946-ban egy Andy Dufresne nevű bankárt kettős gyilkosság elkövetése miatt életfogytiglani börtönbüntetésre ítélik. Dufresne egy Maine állambeli büntetés-végrehajtó intézetbe kerül és hamar meg kell ismerkedjen a börtönélet kegyetlen mindennapjaival, a szadista börtönpszemélyzettel, az elállatiasodott rabokkal. Azonban Andy nem török meg. Elnyeri az örök kegyét és kivívja "társai" elismerését.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap története

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek, Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás - Hírnegyedóra 15.00 Híradó, Művelődési hírek, 3 óra 20 - zenei műsor 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló, műsorismertetés 16.15 Mozgáster 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.05 Térkép - Reggel
9.45 Heuréka! Megtaláltam!
10.15 Kézművek
10.25 Női pulzus
10.55 Carlo és vendégei
11.30 Család barát
12.30 Kíváncsgoskár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.15 Adventi Kalendárium
15.35 Talpalatnyi zöld
16.05 Magyarország kincsei
16.15 Penge
16.55 Mi vagyunk az unió
17.15 Kupé - Vasúti magazin
17.45 Beavatás - Érettségiznek
18.00 Állomás (magyar tévéfilm sor.)
18.30 Mese
18.50 Példa-Képek
19.00 Híróra
19.30 Térkép
20.00 (am. kalandf.)
22.25 A tegnap gyermekei (am. filmdráma)
23.55 Váltó - Gazdasági Híradó
0.10 Sport
0.15 Időjárás-jelentés
0.20 Drót (am. filmsor.)
1.15 Megátkozott tenger (filmdráma)
2.55 Vers

TVR 1

7.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
7.30 Bajkeverő majom (anim. film)
8.00 Ébresztő
9.00 Hírek, sport
9.15 Ébresztő
10.10 Szerelmes Don Juan (filmsor.)
11.15 100 %-os jóátállítás
12.25 Világgraszáló előadás (ism.)
13.00 Labdarúgás - stúdióbeszélgetés
14.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
14.45 Előtte és utána
15.00 A parlamenti pártok fóruma
15.35 Románia Parlamentje
16.30 Közelebb hozzád
17.10 Vihar a palotában (koreai sor.)
18.25 1989 emléke
19.40 Előtte és utána
19.50 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Egyszer az életben - szórakoztató műsor
23.00 CSI: A helyszínelők (sor.)
0.00 No comment (ism.)
0.05 Hírek, sport, időjárásjelentés
0.20 Egy szent napon (amerikai dráma, 2002)

VIASAT 3

9.40 Halálbiztos diagnózis 10.35 Gyilkos sorok 11.30 Smallville 12.20 Jóbarátok 13.10 A nagy házalakítás 14.00 Gordon Ramsay 14.55 Halálbiztos diagnózis 15.50 Gyilkos sorok 16.40 Smallville 17.30 Jóbarátok 18.25 A nagy házalakítás 19.15 Gordon Ramsay 20.15 Főzz élőben Gordon Ramsay-el 21.05 CSI: A helyszínelők 22.00 A remény bajnoka 23.45 Las Vegas

m1

6.25 Hajnali gondolatok (ism.)
6.50 Ma Reggel
10.00 Afrika gyöngyszeme (port. kalandfilmsor.)
10.55 Nappali
11.50 Szomszédok (magyar filmsor.)
13.00 Déli harangszó
13.01 Híróra
13.17 Időjárás-jelentés, Sporhírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Afrika gyöngyszeme (port. kalandfilmsorozat)
15.55 Körzeti magazin
15.55 Ájtáró
16.25 Sírjaik hol domborulnak...
16.55 Ablak
17.20 Prizma
17.40 Hírek
17.45 Körzeti híradó
18.00 A Fagyos folyó lovasa (auszt. filmsor.)
18.50 Hatórai tea
20.00 Párizsi jóbarátok
20.28 Föld TV
20.30 Híradó este
20.55 Sporhírek
21.10 Önök kérték!
22.40 Az Este - Péntek
23.10 Memento
23.20 Pók (thriller)
1.00 Hírek - Időjárás-jelentés
1.10 Gorbacsov, egy romantikus politikus

TVR 2

7.00 Carabinieri (filmsorozat, ism.)
8.00 Detektív tanár (ism.)
9.00 S.D.S. delfinek (ism.)
10.10 Szórakoztató műsor
11.30 Hírek, Sport, időjárásjelentés
12.00 A világ városai (ism.)
12.30 Hírek, Sport, időjárásjelentés
12.45 Detektív tanár (sor.)
13.45 Világutazó
14.00 Teleshopping
14.30 Utópia
15.00 Együtt Európában - magazin
16.00 Carabinieri (filmsorozat)
17.10 Kosárlabda: U-Mobitelco Cluj-Napoca - CSU Sibiu
19.05 Kézilabda
20.30 Csavargó halász
21.00 Jamie (angol filmsorozat)
21.30 Különleges műveletek
22.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés
23.00 Paranormális
0.10 Kézilabda
1.50 Harcművész modell (amerikai-kanadai akcióthriller, 1994, ism.)
3.30 Szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport Hírek 8.00 Hírek 10.00 Hírek 10.05 Információ 11.00 Sport.ro Hírek 11.05 Europa League: CFR Cluj - PSV Eindhoven 12.05 Europa League: Steaua - Twente 13.00 Hírek 13.30 Darts VB 14.00 Europa League 16.00 Europa League összefoglaló 17.00 Hírek 19.00 Információ 20.00 American Gladiators 21.00 Wrestling RAW 23.00 Sexy kalendárium 0.00 Poker VB

m2

6.25 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Hrvatska kronika
10.25 Ecranul nostru
10.50 Tízparancsolat
11.40 Nem csoda! - Mérnök!
12.05 Vízkincs
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.17 Időjárás-jelentés
13.30 Kárpát Expressz
13.55 A tudás hazája
14.20 Info.generáció
15.00 Delta
15.30 Sophie - a nemkívánt jegyesség
15.55 Múzeumtúra (francia dok.)
16.20 Ez történt ma reggel
18.15 Jó kis bagázs (francia tévéfilm sor.)
19.05 Magyar bulizene
20.00 Az időjárás titkai
20.05 A mikulástanonc
20.20 Pufóka
20.35 Karácsonyi kalendárium
21.30 Híradó este
21.50 Sporhírek
21.55 Időjárás-jelentés
22.00 Mad Men (sor.)
22.55 Húgocskám (német akcióf.)
0.25 Tengerpart (francia filmdráma)
1.55 Vezérlő fény (sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 Karácsonyi ajánlat (amerikai vígjáték, 2008, ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat)
13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Nevezz csak! (amerikai vígjátéksor.)
14.15 Divertis - Land of Jokes (ism.)
15.00 Divertis - szórakoztató műsor (ism.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Végképp eltörölni (am. akcióf., 1996)

22.45 A remény rabjai (amerikai filmdráma, 1994)
1.45 Cobra 11 (filmsor.)
2.45 ProTv hírek, sport

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli - Ébresztőshow
11.05 Top Shop
12.30 Disney-rajtfilmsorozat: Szünet
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.35 Élet a farmon (western)
17.20 Második esély (am.-mex.-kol. filmsor.)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Köszölgéati magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sor.)
22.20 New York-i helyszínelők
23.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
Utána: RTL-hírek
1.35 Reflektor - Sztármagazin
1.55 ittHON - Belföldi utazási magazin
2.20 Autómánia - Autós-magazin

ANTENA 1

4.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaival
11.00 Vidám történetek
12.00 Szórakoztató műsor (reality show, ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Simona Gherghe
14.00 Egy rém rendes család (amerikai filmsorozat)
14.30 Bemutatlak a szüleimnek - szórakoztató műsor (ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Zorro legendája (amerikai kalandfilm, 2005)

23.30 Hűségteszt (reality show)
1.30 100 millió évvel i.e. (amerikai akciófilm, 2008)
3.15 Hűségteszt (reality show, ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.05 Babapercek
10.20 Telekvíz
11.25 Teleshop
12.30 Út a vadonba (kan.-kínai kalandf.)
14.15 Kvízió
15.50 Dokik (am. filmsor.)
16.15 Bostoni halottképek (am. krimisor.)
17.20 Bűbajos boszorkák (am. tévéfilm sor.)
18.20 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Áll az alku - A játék-show
21.15 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.)
21.50 Hal a tortán - Teljes gőzzel
22.25 Bad Boys (am. akció-vígi.)
Közben. Kenőrsorolás
0.50 Macsolabor (magyar szór. műsor)
0.25 Tények Este - Hírműsor
1.55 Karácsonyi láz (am. akcióf.)
3.25 A Donnelly klán (auszt. krimisor.)
4.15 Borkultusz - Borkultúra magazin

PRIMA TV

7.00 Kandikamera (ism.)
7.30 Flash Gordon (amerikai filmsor.)
8.20 Sport Florentínával
8.30 Teleshopping
9.00 Terror az 534-es járaton (amerikai-német katasztrófa film, 2001, ism.)
11.30 Piroska és a farkas
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Flash Gordon (amerikai filmsor.)
15.00 Szellems karácsony (amerikai vígjáték, 1988, ism.)
17.00 Lököttek (sor.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán (reality show)
20.30 Téli 2. - Veszélyben a karácsony (amerikai családi vígjáték, 2002)

22.30 Eredendő bűn (francia-am. thriller, 2001)
0.30 Zsoldoskatona (francia-olasz vígjáték, 1975)
2.30 Hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Felfedező (ism.)
11.05 Ingatlanpiac (ism.)
11.30 Soroló (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.05 Reporters (ism.)
A BBC riportműsora
16.30 Panaszkönyv
17.05 Keresztmetszet (ism.)
18.00 Híradó
18.35 Európai híradó
19.05 Értékmentés másként
19.30 BBC Hard Talk
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
Oknyomozó riportműsor
23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések
0.05 Péntek 8

DISCOVERY

7.00 Amcsi motorok - A Lugz motor
8.00 Motorkerékpár-építő VB
9.00 Hogyan készült? - Motorkerékpár/agyagpipák
10.00 Állítólag - A robbanógatya
11.00 Újjáépítők
12.00 LA Ink - Crüfest
13.00 Hogyan csinálják?
14.00 Halálos fogás - Homárhálaszok
15.00 A világ legnehezebb versenye: Idirarod
16.00 Hogyan készült?
17.00 Vermintors - Egy irtó jó csapat
18.00 Amerikai hotrodok
19.00 Újjáépítők - Egy hét alatt
20.00 LA Ink - Címlaplány

21.00 Hogyan készült? - Bilincsek
22.00 Time Warp - Amikor megáll az idő
22.30 Állítólag - Ragasztószalag
23.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
0.00 Végzetes másodpercek

KANAL D

6.45 Teleshopping 7.00 Kisasszonyok (filmsor.)
7.45 Pláza (sor.) 8.15 Kisasszonyok (filmsor.)
9.45 Teleshopping 10.00 Menyet anyának (show)
12.30 Hírek 13.15 Az ajaktól a szivedig (filmsor.)
15.00 Tereferé Bahmuval (show)
17.00 Sztárcipőben 18.30 Hírek 19.30 Menyet anyának (show)
20.30 A tornádó ereje (kanadai film, 2008)
0.30 Állati szenvedélyek

HALLMARK

9.00 Miss Marple (angol krimi)
11.00 Annie Csúcsa (amerikai filmdráma)
13.00 McLeod lányai (sorozat)
14.00 Amy-nek ítélve (amerikai filmsor.)
15.00 Miss Marple (angol krimi)
17.00 A rúzs színe (amerikai életr. film)
19.00 A Partiórság (auszt. filmsor.)
20.00 Amy-nek ítélve (amerikai filmsor.)
21.00 Órangyal (am. tévéfilm sorozat)
22.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisor.)

December 17., csütörtök

Az év 51. hete, eltelt 351 nap, hátravan 14 nap

Ma Lázár nevű olvasóinkat köszöntjük. A Lázár héber eredetű férfinév. Az El(e)azár név görög rövidüléséből, illetve ennek a latin Lazarus formájából származik, jelentése: Isten segített/Isten a segítőm. Holnap **Auguszt**a napja van.

Évforduló

• 1790-ben egy munkáscsoport Mexikóvárosban egy azték naptárt talált. Az 1479 körül készült szobor kb. 4 méter átmérőjű, és 25 tonnát nyom.
• 1800-ban született Czuczor Gergely magyar költő, nyelvész, bencés tanár, az MTA tagja.

Recept

Fokhagymás lepénykenyér

Hozzávalók: 50 dkg liszt, 1-1 dl tej és olaj, 1,5 dl víz, 1 teáskanál cukor, 2 tojás, 2 dkg élesztő, 6 dkg vaj, 4 gerezd fokhagyma, 1,5 evőkanál finomra vágott rozsmaring, 1 mokkáskanál só.
Elkészítése: Az élesztővel

és a langyos tejjel, a cukorral, 1 evőkanál liszttel kovászt készítünk, és 20 percig letakarva kelesztjük. A tojásokat a meglangyosított olajjal, sóval és 5 dkg liszttel jól elkeverjük, majd összedolgozzuk a maradék liszttel, a vízzel, a megkelt kovással, 1 evőkanál rozsmaringgal, és erőteljes mozdulatokkal tésztává dagasztjuk. Magas falú, kerek sütőformába nyomkodjuk, olajjal megkent folpackkal lefedjük, és meleg helyen duplájára kelesztjük. Közben a vajból, a zúzott fokhagymából és a maradék rozsmaringból krémet készítünk. Amikor a tészta megkelt, levesszük a fóliát, a hűvelykujjunkkal kerek mélyedéseket nyomunk a tésztába, és beledagoljuk a fokhagymakrémet. Előmelegített, forró sütőben 20 percig sütjük.

Vicc

Ceaușescu idejében két ember beszélget
– Magának mi a véleménye a politikai helyzetről?
– Van véleményem, de nem értek vele egyet.

Gondolatjel

Visky István rovata

A másik iránt érzett megbecsülés egy neme az önbecsülésnek. Nem lehet senkinek úgy megfelelő önbecsülése, hogy a másikat is ne becsülje. A becsület és a megbecsülés nem élhető meg magányosan, szükséges, hogy egymás tükréi legyünk. A tükrök pedig csak azt adják vissza, amit megmutatnak neki. Minél inkább tisztel

lettel és megbecsüléssel nézel valakire, annál inkább becsüled önmagadat. Azért, mert tudod, hogy csak ketten érthettek el eredményt. Az, aki a másikban mindig a jót, az értéket keresi, az mindig talál is jót és értéket. Aki mindig a rosszat és a hiányt keresi a másikban, az is megtalálja. De legtöbbször a sajátját a másikban.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

A mai nap tüzeti tárgyalásoknak nem kedvez. Ha tehetik, inkább halasszák el, vagy ne írjanak alá addig papírokat, amíg szakember tanácsait nem kérték ki.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ha vizsgára készülnek, nehezen megy a felkészülés a munka miatt. Az év végi hajítás miatt szabadságot sem vehetnek ki, így marad az éjszakai tanulás.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ma le kell mondaniuk egy tervekéről, mert a körülmények úgy alakultak. Ne keseredjenek el túlságosan, az idő mindenképpen megoldja a problémát.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Próbálj felülkerekedni negatív gondolkodásodon. Ebben segít, ha tudatosítod, hogy most csak egy részét látod az összképnek.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Az Oroszlánok ma nem találnak támogatókat egy céljuk megvalósításához, ezért maguknak kell a projekt élére állniuk.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Az igazságérzetüket nem hagyja nyugodni, ami a munkahelyükön zajlik. A szívükkel érzik, hogy fel kellene szólalniuk, de az

eszükkkel tudják, hogy az állásukkal játszanának.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Mérlegek ma értetlenül állnak a világban, mert olyan információ juthat el hozzájuk, amiről eddig szó sem volt.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Vállalkozásukkal kapcsolatban jobb, ha ma nem hoznak pénzügyi döntéseket, mert érzelmeik erősen befolyásolják őket.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A Nyilasok párkapcsolati nehézségekre számíthatnak, ha túl erőszakosan próbálnak érvényt szerezni akarataiknak.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

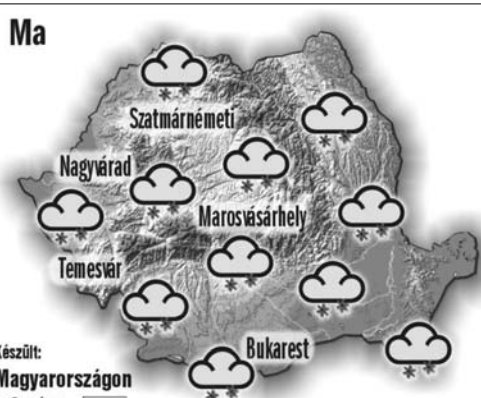
A Bakok úgy érzik, akadályokba ütköznek, s nem tudják, mit tegyenek. Ellenségei könnyen kihasználhatják ezt a helyzetet, és megpróbálnak ártani nekik.

VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)

A Vízöntők össze vannak zavarodva, nem értik, miért nem mennek jól a dolguk kedvesükkel, hiszen néhány hete madarat lehetett volna fogatni velük.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Halaknak ma minden fajta emberi kapcsolata eléggé nehézkesen alakul, ami miatt kissé idegesek is. Szerződésüköt nem árt, ha óvatosak.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Nagyrészt erősen felhős, illetve borult lesz az ég. Eleinte még többfelé valószínű havazás, hózápor, délután viszont inkább már csak keleten számíthatunk csapadékra. A nyugati szél többnyire mérsékelt marad.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	borongós idő havazással -2°C	-15°C
Brassó	borongós idő havazással -3°C	-7°C
Bukarest	borongós idő havazással -2°C	-7°C
Csikszereda	borongós idő havazással -3°C	-7°C
Kolozsvár	borongós idő havazással -2°C	-8°C
Marosvásárhely	borongós idő havazással -1°C	-6°C
Nagyvárád	borongós idő havazással -2°C	-9°C
Szatmárnémeti	borongós idő havazással -1°C	-7°C
Temesvár	borongós idő havazással -2°C	-15°C

Hull a hó és hózik

Horváth István

***	ELŐKÉSZÜLET NÉLKÜL, RÖGTÖN	VÁRNI KEZDI!	EGYFORMA	AJTÓT RETESZEL	ÖSSZESEN (RÓV.)	NÉMET LOVAGREND	NŐI NÉV	NÉMÁN LEIR!	SZOMORITO
SZÁRNY RÉSZÉ									
LIBA-BESZÉD					FELEM VERSENY MEGHIREDETÉSE				
KROMOZÓMA		ÍVPAPÍR ZUHOGNI KEZD						MAGYAR AUTÓJEL SZÖVEGET ALÁHÚZ	
KÓRHÁZI OSZTÁLY				ALKOHOL, SZESZ, PIROS					
DISZNÓT VÁG			HEGEDÜKULCS						
BŐKÖNNYŰ KÖPENY			FŐNEMESI RANG						
***	... HAJRÁ! KILOAMPER (RÓV.)					SZAPPANMÁRKA KÓPOLAJCSEPPKEI			
MEGTALÁLNI IGYEKVŐ							A TÁVOLLABBI HELYRE LITER		
TARTOZÁSA VAN					RÁK FEGYVERE				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Simon Judit, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Szász Pólika

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képzőművészek:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató:
Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353, Sarkadi Sándor – 0788-715760

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy), Zsurzsa Emese – 0751-939401 (Kovászna)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóval való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányaszám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Apróhirdetés

Magyarországi kereskedőcég Sepsiszentgyörgyön vagy vonzáskörzetében keres szilárd burkolatú út melletti, minimum 4 m magas, kb. 600-800 m²-es, kamionos (TIR) megközelíthetőségű önálló, jó állapotú raktárpületet, hosszú távú bérleti céllal. Érdeklődni lehet: judit@texpack.hu e-mail címen vagy a +36 30 699 34 82-as telefonszámon.

Kútba esett, ki húzza ki?

Ismét megfeneklett a Rapid élvonalbeli futballklubjának adásvétele

Labdarúgás

V. Ny. R.

„Stache két gyerekes ok miatt lemondott a klub megvásárlásáról” – jelentette be tegnap Ion Taban, a Rapid FC ügyvezető tanácsának elnöke. Mindezt azok után, hogy a múlt héten még maga George Copos, a futballklub főszervezője állította: a német befektető szándéknyilatkozatot írt alá, s karácsonyig megtörténik az adásvétel.

Taban tájékoztatása szerint holnapra tervezték a találkozót, de ez már tegnapelőtt megtörtént. Ők arra számítottak, hogy le tudják zárni a megállapodást, ám ehelyett Lutz Stache személyes okokra hivatkozva visszalépett vásárlási szándékától. „Stache két e-maillal jött, amelyeket Ana Maria Prodanától kapott, s ez a két levél volt az a személyes ok, ami miatt nem írta alá a szerződést” – állította Taban. Az elektronikus levélben írottakat titoktartási kötelezettsége miatt nem hozta nyilvánosságra, de személy szerint úgy gondolja, Stache nem is igazán akarta megvásárolni a Rapid futballklubját. „Talán megijedt attól, amennyit havonta a fizetésekre kellett volna kiadnia” – mondta. Prodan, a Snagov FC elnöke viszont tagadja, hogy bármilyen levelet is küldött volna Stachénak, akit amúgy ő irányított a Rapidhoz. „Nem tudom, miért feneklett meg a tárgyalás, de biztosan nem miat-

tam. Laurențiu (szerk. megj.: a futballista Laurențiu Reghecampf, Prodan férje) beszélt Stachével, s úgy tűnik, ő még mindig meg akarja venni a Rapidot, de valami iratokkal volt problémája. De nem tudom pontosan miről van szó, mert miután idehoztam Stachét, azt mondták, hogy nekem nincs keresnivalóm a tárgyalásokon” – magyarázta. Prodan véleményét erősítette meg Stache is, aki bevallása szerint a továbbiakban is hajlandó tárgyalni, csak hogy nem a Copos által diktált feltételek mellett. „Olyan reakciója volt, amilyent csak a romániai politikai életben látsz,

s nem pedig ahogyan egy üzletember reagált volna. Az este már nem akart velem szóba állni, amikor én egy új szerződésjavaslatot akartam neki bemutatni” – mondta Stache.

Az elmúlt két év alatt amúgy ez már a második meghiúsult kísérlet a klub eladására, amint az ismert, a tavaly Fathi Taher készült megvásárolni a Rapidot. „2008. március 31-én a klubnak 150 ezer lejes adóssága volt, aztán amíg Taher úr itt volt, ez az összeg 8,5 millió euróra nőtt. A klubnak voltak bevételei is. A krízis tovább súlyosbodott, 3,2 millió eurót fizettek az élvonalbeli induláshoz

szükséges licenc megszerzésére. Júliusban megkezdődtek a tárgyalások Stachével, két auditjelentés készült, és több tucat dokumentumot küldtünk el Stache úr ügyvédeknek. Semmit nem rejtettünk el, olyan szerződést készítettünk, amilyent Stache úr akart” – magyarázta Taban.

Azt még nem tudni, hogy ezek után mi lesz a klubbal, de az ügyvezető tanács elnöke szerint Copos már nem tudja tovább fenntartani a klubot. A főszervező nem vett részt a tegnapi sajtótájékoztatóon, Taban elmondása alapján azért, mert a hír hallatán rosszul lett. ◀

Ana Maria Prodan tagadta Ion Taban (középen) állítását, s szerinte Stache továbbra is hajlandó tárgyalni Copossal

Közszolgálati tévé közvetíti a futballválogatott meccseit

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ A román közszolgálati televízió nyerte el a futballválogatott hazai mérkőzéseinek közvetítési jogát a 2010–2011-es szezonra – derült ki a RTV közleményéből. A televíziós jogokra hárman pályáztak, az RTV mellett az Antena 1 és a ProTV tett ajánlatot. Ionuț Lupescu, a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) ügyvezető igazgatója elmondta: a szerződés aláírásáig

nem hozhatja nyilvánosságra az összeget, amellyel a közszolgálati csatorna nyert, de annyit elárult, hogy az jónak mondható a jelenlegi piaci viszonyokhoz mérten. A Mediafax hírügynökség azonban RTV-s forrásokból tudni véli, hogy a mostani összeg mintegy egyharmaddal alacsonyabb, mint amennyit a FRF legutóbb kapott. Legutóbb 2007-ben az Antena 1 két évre szerezte meg a felnőtt futballválogatott hazai meccseinek a közvetítési jogát, amelyért 2,6 millió eurót fizetett. ◀

Koeman maradhat a kapitány

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) elnöksége tegnapi ülésén meghallgatta, majd elfogadta Erwin Koeman évvértékelő beszámolóját, így a holland szakember maradhat a felnőtt válogatott szövetségi kapitánya. Az edző kérése miatt a sajtó képviselői nem lehettek jelen a meghallgatáson, de a Nemzeti Sport című magyar sportnapilap információi szerint a trénernek több kérdésre is válaszolnia kellett, főleg a csapat visszafogott támadójátékára kellett magyaráz-

tot adnia. Koeman egyébként a holland Voetbal International című lapnak elmondta: nem áll szándékában felrúgnia az MLSZ-szel érvényben lévő szerződését, így visszautasította korábbi klubja, a holland élvonalban szereplő Groningen ajánlatát. Bevallása szerint az meg sem fordult a fejében, hogy egyszerre két helyen dolgozzon.

A tegnapi lapzártáig beérkezett hírek alapján az elnökség a nemzetközi bundabotrány kapcsán elfogadta azt a határozatot is, amelynek értelmében a sportembereknek huszonnégy órán belül jelenteniük kell, ha tippmixre való megkeresés éri őket. ◀

Méltósággal búcsúznának

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Rabok takarították tegnap Bukarestben a ghencaei stadion pályáját, amely a havazás miatt használhatatlanná vált. A Steaua nem is tudta ott megtartani az edzését, de nagyon remélik, hogy a ma esti mérkőzésen már alkalmas lesz a játékra a pálya. Merthogy a fővárosi csapat utolsó Európa ligás csoporttalálkozóját játssza ott, s bár a továbbjutásra nincs esélye, szeretnék győzelemmel elbúcsúztatni az elbuktatott szezont. Ellenfele az a holland Twente lesz, amelynek második helye még nincs bebiztosítva. „Ez a játék a büszkeségről szól – mondta Mihai Stoichiță, a Steaua vezetőedzője. – Sajnos ebben a sorozatban nem boldogultunk túl jól, de remélem, hogy sikerült jó eredménnyel zárni.” A tréner úgy gondolja, hogy amennyiben most sikerül nyerniük, azzal bebizonyítják, hogy a romániai labdarúgás mégsem áll annyira rosszul. A találkozót ma 22 órától a ProTV közvetíti élőben. A H csoport másik összecsapásán a már biztos továbbjutó Fenerbahce fogadja a Sheriff Tiraspol. Az állás: 1. Fenerbahce 12 pont, 2. Twente 7, 3. Sheriff 5, 4. Steaua 3.

A Bajnokok Ligája-selejtezőben remekül kezdő, majd az Európa Ligában megfeneklett Temesvári FC-nek sincs már esélye

a továbbjutásra, ám a kvalifikáltsáért még versenyben lévő horvát ellenfele mégis tart tőle. „A Temesvári FC értéke nem az, amit az első mérkőzésen mutatott” – véli Milan Badelj, a Zágrábi Dinamo középpályása. Szerinte romániai győzelmük nem jelenti azt, hogy most is könnyű dolguk lesz, de mindenképp nyerniük kell, mert az Ajaxot képesnek tartja arra, hogy felülmúlja az Anderlechtet. Az A csoportban már biztos továbbjutó amsterdami Anderlecht elleni sikere esetén ugyanis a zágrábiak egy győzelemmel még megszerezhetik a második helyet. A Zágráb-Temesvári FC-mérkőzést 20 órától a Sport.ro közvetíti. Az állás: 1. Ajax 11 pont, 2. Anderlecht 8, 3. Zágrábi Dinamo 6, 4. Temesvári FC 2.

Az utolsó forduló mai játéknapjának további programja: B csoport: Lille-Prágai Slavia, Genova-Valencia; az állás: 1. Valencia 9 pont, 2. Lille 7, 3. Genova 7, 4. Slavia 3. C csoport: tel-avivi Hapoel-Hamburg, Bécsi Rapid-Celtic Glasgow; az állás: 1. Hamburg 10 pont, 2. Basel 9, 3. Fulham 8, 4. Szófia CSZKA 1. G csoport: Lazio-Szófiai Levski, Villarreal-Salzburg; az állás: 1. Salzburg 15 pont, 2. Villarreal 9, 3. Lazio 6, 4. Levski 0. I csoport: Everton-Bate Boriszov, Benfica-Athéni AEK; az állás: 1. Benfica 12 pont, 2. Everton 9, 3. BATE 4, 4. AEK 4. ◀

Röviden

Nagyváradon selejteznek az Eb-re

Nagyváradon rendezik jövőre a felnőtt férfi vízilabdázók Európa-bajnokságának egyik selejtezőtornáját – jelentette be tegnap a hazai szövetség. A mérkőzéseket április 30-a és május 2-a között játsszák, a Bihar megyei helyszínen Oroszország, Hollandia és Nagy-Britannia legjobbjait fogadja majd a hazai válogatott. Ugyanabban az időszakban Isztambulban és Athénban lesz kvalifikációs viadal. A csoportokból az első két helyezett jut ki a jövő év decemberében esedékes zágrábi kontinensviadalra.

Marad a Renault a Forma-1-ben

A Renault istálló jövőre is versenyez a Forma-1-es autós gyorsasági világbajnokságban, de a csapatban többségi tulajdonrész vásárol egy luxembourgi befektetőcsoport, amely a későbbiekben részt vesz az irányításban is – jelentette be tegnap a francia gyár. „A luxembourgi központú Genii Capital kifejezetten a technológiai újítások, a márkaépítés és a motorsport területein tud érvényesülni. A szándéknyilatkozatot a két cég 2010 elején írja alá” – olvasható a hivatalos közleményben. Ezzel egy időben az is kiderült, hogy a Red Bull istálló jövőre is a francia gyár motorjait használja majd.

Megtört a jég

Sorozatban három vereség után megtört a jég Ploiești-en, s a román bajnok Asesoft férfi kosárlabdacsapata végre ismét győzni tudott az Eurochallenge E csoportjában. A mérkőzés legjobbjává választott Cătălin Burlacu segítségével a Prahova megyeiek 75-71-re múlták felül a vendég orosz Enisej Krasnojarszk csapatát. Az utolsó fordulóban idegenben játszik majd a román csapat, január 5-én a listavezető belga Belgacom Liege ellen lép pályára. A Közép-Európai Kupa A csoportjában továbbra is listavezető a Kolozsvári U-Mobitelco, mivel újabb bravúros győzelmet aratott. Ezúttal hazai közönsége előtt, 109-82-re múlta felül a Székesfehérvári Abacom alakulatát.

Eltiltottak egy bírót a bundaügyben

Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) a részletes vizsgálat idejére eltiltotta minden kontinentális kupamérkőzéstől a bolgár játékezőt, Anton Genovot, aki a gyanú szerint befolyásolt egy nemzetközi válogatott mérkőzést. A szövetség azzal indokolta a döntést, hogy a 43 éves szipmester által vezetett, november 14-i Macedónia-Kanada-összecsapással kapcsolatban az UEFA úgynevezett monitoringrendszere rendhagyó fogadási mintákat jelzett. A találkozón Genov – aki 1999 óta vezet nemzetközi mérkőzéseket – összesen négy tizenegyest ítélt meg, kettőt a macedónok, kettőt pedig a kanadaiak javára. Az összecsapást a macedónok nyerték 3-0-ra.

Elmaradt az edzőmeccs

A havazás miatt elmaradt tegnap Románia U23-as és U21-es futballválogatottjai közötti edzőmérkőzés. A játékosokat hazaküldték Mogoșoaia-iról.

Utolsó vb-jére készül Parreira

A jövő évi világbajnokság után visszavonul Carlos Alberto Parreira, a házigazda dél-afrikai labdarúgó-válogatott brazil szövetségi kapitánya. Ezt a 66 esztendő mester nyilatkozta a brazil Folha című napilapnak. Parreirának a 2010-es lesz a hatodik vb-je, korábban ugyanis háromszor Brazília (1982, 1994, 2006), egyszer-egyszer pedig az Egyesült Arab Emírségek (1990) és Szaúd-Arábia (1998) szövetségi kapitányaként vett részt a világeseményeken. Vb-t 1994-ben nyert.